

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésszövetség.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak. a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 8 P. félévre 4 P. negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 18. szám

Április hó 30

A gazdatartozások kamatterhét csökkentő új rendelet ismertetése

Milyen módon lehet igénybe venni a 2 és fél százalékos engedményt?

A gazdatartozások kamatterheit a Gömbös-kormány már eddig is különböző intézkedésekkel csökkentette. Így a jelzálogos hosszulejáratu kölcsönök kamatára és törlesztésére az addigi 8½—9½ százalékos annuitások helyett már csak 5 százalékot kell befizetni. A rövidlejáratu tartozások kamatát pedig a pénzügyminiszter 8 százalékra szállította le. Most egy lényeges lépéssel ment tovább a kormány a kamatmérésre terén, a 33-as bizottság által április hó 24-én elfogadott kormányrendelettel.

Az új rendelet kamathozzájárulást nyújt azoknak a gazdaadósoknak, akiknek tartozása birtokuk tiszta kataszteri jövedelmének 15-szörösét meghaladja és pedig, tekintet nélkül, hogy mező-, erdő-, szőlő- vagy kertgazdaságról van szó. Kamatsegély jár továbbá a házas beltelektulajdonosoknak is, ha tartozásaik a házaadálap 4 és félszeresét meghaladják.

E feltétel mellett mindama tartozások után igényelheti a kamathozzájárulást az adós, amely tartozások vagy a Pénzügyintézet Központtal szemben, vagy ennek kebelébe tartozó valamely pénzintézettel, valamint az Országos Központi Hitelszövetkezettel, vagy ennek tagszövetkezeteivel szemben állanak fenn. A kamathozzájárulást igénybevehető az 1932. évi április hó első napja előtt keletkezett kölcsöntartozások ama része után, amely meghaladja a 15-szörös terhelést és pedig az 1933. évi május hó 1-től ugyanez év október hó 31-ik napjáig terjedő időben esedékes kamatra és melléktartozásokra. A kamathozzájárulás egyaránt jár akár jelzáloggal van biztosítva a kölcsön, akár nem és pedig annyi időtartamra, amennyire a fizetést teljesíti az adós. Például, ha három hónapra fizet kamatot, úgy a kikötött háromhavi kamatt tekintében részesül kamatsegélyben.

A kamathozzájárulás mértéke évi 2½ százalék, ha a kölcsön után járó kamat eléri az évi 7½ százalékot, vagy pedig ennél még nagyobb. Ha ellenben a kamat évi 7½ százaléknál kisebb, úgy a kamathozzájárulás is annnyival kisebb lesz, mint amennyivel a kamat az évi 7½ százalékon alul van. Nem jár azonban kamathozzájárulás az évi 5 százalékot meg nem haladó kamat után. A zálogleveles törlesztéses kölcsöntartozások után kamathozzájárulás nem igényelhető, mert hiszen ezeknek a befizetendő kamata már úgy is 5 százalékra van leszállítva.

Annak a kiszámításánál, hogy az adós tartozása meghaladja-e a kataszteri tiszta jövedelem 15-szörösét, a telekkönyvbe bejegyzett jelzálogos követeléseket kell figyelembe venni. De a pénzintézetek követelését akkor is be kell számítani, ha nincs jelzálogilag biztosítva.

A terheket maga az adós köteles igazolni, de az ehhez szükséges adatok szolgáltatásában a pénzintézet is köteles közreműködni, anélkül, hogy ezért külön díjat, vagy költséget számítana. A kamathozzájárulás igénybevételenek előfeltételeit az adósnak annál a pénzintézetnél kell igazolnia, amelynél a fizetést teljesíti.

A kamathozzájárulást a pénzügyminiszter által létesített alap fogja megtéríteni az adósok helyett a pénzintézeteknek. De ha olyan gazdaadósról van szó, akinek adóssága a kataszteri tiszta jövedelem 40-szeresét is meghaladja, úgy a kamatsegélyből évi 1 százalékot a hitelező pénzintézet visel.

A kamathozzájárulás igénybevételehez szükséges igazolványokat a községi előjáróság, valamint a pénzintézetek díjtalanul kötelesek kiállítani és mindenféle okirat és másolat, amely a kamatsegély előfeltételeinek igazolására szolgál, illetékmentes.

Ha valamely gazda, akinek tartozása a kataszteri tiszta jövedelem 15-szörösét meghaladja, kamathozzájárulást óhajt igénybe venni, úgy forduljon a községi előjárósághoz, vagy a hitelező pénzintézethez az okmányok beszerzése végett és ha igazolta eladósodásának ezt a mértékét, úgy az illető pénzintézetnél jelentse be, hogy igénybe akarja venni a 2½ százalékos kamatsegélyt. Az esedékes kamattal megfizetésekor már csak 2½ százalékkal lemérsékelte részét lesz köteles az adós gazda kamatt fejében a pénzintézetnél megfizetni.

Ha vita támad abban a kérdésben, hogy jár-e kamathozzájárulás az illető gazdának, úgy az adós kérelmére a Pénzügyintézet Központ, vagy ha az OKH szövetkezettel tartozik a gazda, úgy az Országos Központi Hitelszövetkezet határoz.

Ezzel az újabb kamatméréseléssel összesen körülbelül 32 millió pengőre rug az a kamatengedmény, amelyet a Gömbös-kormány a gazdák javára eddig hét hónap alatt el tudott érni. Október hó végéig, amikor ez a legújabb kamatsegély lejár, a kormány a gazdatartozások kamata kérdésében végleges rendezést szándékozik keresztülvinni. De már az eddigi kamatméréseléssel is, kapcsolatban a gazdaadósoknak biztosított egy évi nyugalmi állapottal, melynek folyamán régebbi tartozásokat az adós gazdák ellenében végrehajtás útján behajtani nem lehet, egy eredményes gazdaságpolitika sikerének utjelzője.

*

A 33-as országos bizottság április hó 24-iki ülésén foglalkozott a nagyfontosságú rendelettel és Imrédy Béla pénzügyminiszter felszólalása után a rendelettervezetet elfogadta. A 4300/1933. M. E. számú rendelet a Budapesti Közlöny (hivatalos lap) április hó 26-iki számában jelent meg.

Ellopott tavasz . . .

Látod, magyar testvérem, milyen bomlott tavasz ez? Ha az. Mernéd-e mondani most, április végén, amikor májust várunk? Ugy-e nem? Rávágod, hogy tél biz ez. Pedig mégsem az. Mert azt csak a te gyarló emberi kételkedésed állítja és minden rügy, minden bimbó és minden virág ellene mond, amikor bujván bujik és erőlködik a napvilág felé, hogy leélje azt a kis létküzdelmet, ami számára e földön kiszabott. Hogy gyenge, hogy erőtlén, hogy visszatartott, más-e miatta? És változott-e emiatt csak egy porszemnyit is a világ arculata? Oh, dehogyan! Minden itt van, amit a jó Isten ide teremtett. A jó is, a rossz is. A gyenge is, az erős is. A bizakodó is, a csüggedő is. A levegő nem nőtt soha egy méterrel sem a föld körül, s itt nem vészett el egy porszem sem, csak átváltozott. Te sem vészthetsz el, ha az élet rendjéhez igazodol. Ha bizol a tavaszban, aminek minden telet követnie kell, mint a forgó kerék egyik felének a másikat, mint a boldogulásnak a szenvedést. Az ellopott tavaszt a nyár fokozott melege is érelése pótolja. Így van ez az élet harcában is. Amelyik nemzettől ellopták a tavaszt, mindenkinek jobban bizzon benne, mert a nyár az ő nagyszerű diadala leszen . . .

Nem estél el!

Azt pedig ne hidd, hogy elestél, mert az nem igaz. A föld meg te együtt el nem bukhattok, mint ahogy a fény nem lehet árnyék nélkül, a jó a rossz nélkül s az éj a nappal nélkül. Ha a föld gyöngébb lett, te erősebb lettél, mint ahogy az egyik kéz gyengülésével a másik erősödik, s az egyik szem homályosodásával a másik élededik. A világnak mind a kettőtökre szüksége van, akár a levegőre, vagy a vízre. Az ő baja, ha nem tudta ezt, s a rendet megbontotta. Te ne tudj róla! Maradj szent társaddal, a föld-dél, jó barát, s ha beteg, ápolj jobban, mint bármikor eddig. Te légy az erős, erősebb, mint ketten voltatok eddig. A hitves légy, aki párja beteg-ágyánál virraszt. Ne félj, megfordul a világ sora, ha a tavaszt ellopták is. A föld föld marad. Az éltető erő. Anélkül nincs élet, csak álarcos bál van. Csak hiu kendőzés, amíg a tartalék kenőcs el nem fogy. Amíg a güilölet a kenyeret el nem veszi milliók szájából. Akkor az éhség kezd ordítani, vagy a mindennapi ima hangja száll az ég felé. Eguik a kettő közül. De mindenik a földet hívja, az bizonyos. És vége lesz a kendőzött álarcos bálnak . . . És ti következtek: a termőföld és te, aki megműveled. . . Az igazi, szent élet . . .

M. J.

BELPOLITIKA

A pénzügyminiszter Genfbe utazik

Imrédy Béla pénzügyminiszter a hét folyamán Genfbe utazik, hogy résztvegyen a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén. Ez alkalommal a pénzügyi bizottság Royal Tyler negyedévi jelentése alapján foglal-kozni fog Magyarország helyzetével.

Osztrák politikusok Budapesten

Jakoncig osztrák kereskedelemügyi miniszter az elmúlt héten Budapestre érkezett és Gömbös Gyula miniszter-elnökkel hosszas megbeszélést folytatott, melynek során megelégedéssel állapították meg, hogy a legutóbbi kereskedelmi szerződési tárgyalások lényeges javulást hoztak a két országra nézve. Mindaketten hangoztatták, hogy az osztrák-magyar kölcsönös kapcsolatok kimélyítése és a gazdasági együttműködés kialakítása végett mindkét országnak érdeke. Jakoncig Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszterrel az idegenforgalmi kérdéseket tárgyalta meg. Ugyanekkor Buresch volt osztrák alkancellár és Heintl volt kereskedelemügyi miniszter szintén Budapesten jártak, utazásuk azonban nem volt hivatalos jellegű.

Royal Tyler jelentése

Royal Tyler, a Nemzetek Szövetsége magyarországi megbízottja, elkészítette jelentését az ország pénzügyi helyzetéről az 1933. év első negyedében. A jelentés megállapítja, hogy a legutóbbi, decemberben közzétett jelentés óta a költségvetési helyzet némileg javult. Kilátás van arra, hogy a közigazgatás és az üzemek együttes hiánya a folyó pénzügyi évben számottevően kisebb lesz, mint az 1931/32-i költségvetési évben volt. A folyó év első negyedében a kivitel értékének csökkenése, emelkedésnek adott helyet. A mezőgazdasági és ipari árak eltérése nem emelkedett tovább. Hitelkönnyítésekről történt gondoskodás beruházási célokra, továbbá az ipar és mezőgazdaság részére, melyek hosszú stagnáció után bizonyos fel-lendülésre vezethetnek. A bevételekre nézve Royal Tyler kiemelte, hogy az

előirányzat gondosan és lelkiismeretes-ten készítettett elő. A bolettára nézve annak a nézetének ad kifejezést, hogy aligha lehet megszüntetni egy olyan kedvezményt, amelyet az érdekeltek már két éven át élveztek és így számolni kell azzal, hogy ez csökkentett formában megmarad.

Az üzemek hiányát a jelentés az év végéig az eddigi eredményekből ítélve, mintegy 65 millió pengőre teszi. Itt is elismeréssel szól az új üzemi költségvetésről, amelyről megállapítja, hogy az nem igyekszik a helyzetet palástol-ni.

Az általános gazdasági helyzetben bizonyos jelek javulásra mutatnak. A kivitel az idei év első negyedében három év óta első ízben emelkedik, az agrárólló nem nyílt tovább, a kivitel lehetőségei tágultak. Az agrárólló a mezőgazdaság javára kell befolyásolni, de nem az agrártermények árának emelése útján, mert ezek közül sok már ma is drágább a világpiaci árnál, hanem az ipari árak csökkentése útján.

Az 1933—34. évi állami költségvetés bizottsági tárgyalása

A képviselőház pénzügyi bizottsága április hó 19-én kezdte meg az 1933—1934. évi állami költségvetés tárgyalását. A belügyi és közoktatásügyi tár-cák letárgyalása után április hó 21-én a földművelésügyi tárca költségvetése került sorra.

A vita során elhangzott kijelentésekre Kállay Miklós földművelésügyi miniszter válaszolt.

— Tudatában vagyok annak — mondta többek közt — hogy a kamatkérdésben mielőbb sürgős segítségre van szükség. Védelmébe veszi a gazdákat ama váddal szemben, mint-ha a gazdák könnyelműsége lett volna az oka eladósodásuknak. Amíg a gazdaadósságok nyugtalanító jelen-ségét ki nem emeljük, addig a mező-gazdaságnak nyugalmas termelése nem lesz. Damokles kardja ez, amely mindezideig nem zuhant le, de Da-mokles-kard alatt nyugodt, termelő munkát folytatni nem lehet. A terme-lés olcsóbbá tételének összetevői: az adókérdés, a kamat kérdése és a ter-melési eszközök árának kérdése. A buzaértékesítés új rendszeréről igyek-szik az eddig fennállott hátrányokat lehetőleg kiküszöbölni. Azt a tulmagas megterhelést, amelyet a lisztforgalmi adó és a boletta együtt jelentett — 12.50 pengőt — csökkenteni kell. Nem hiszi azonban, hogy teljesen eltérhe-tünk a lisztforgalmi adótól, mert ez a buza szabadjára hagyását jelentené. A buza árkérdésének megoldásánál az kell, hogy irányadó szempont legyen, hogy a mintegy 60 millió pengőnyi összeget, amelyet a boletta jelentett, továbbra is biztosítsuk a magyar

**A „VASÁRNAP”
„szerkesztősége”
és kiadóhivatala:
Budapest,
V., Bátorfy-utca 24.**

mezőgazdaságnak, de ennek a mainál szociálisabb és igazságosabb mértékben kell elosztást találnia.

A mezőgazdaság átszervezésével kapcsolatban hangsúlyozza, hogy át kell szervezni a mezőgazdasági termelést azoknak az igényeknek megfelelően, amelyeket a modern élet támaszt. Ez azonban nem jelenthet ugrásokat.

A fabehozatal és a faárak körül jogosult az aggodalom. A fa ára most is majdnem a régi maradt, míg a buza ára a réginék negyedére esett, mert az előbbiben behozatali, az utóbbiban kiviteli állam vagyunk. Nem szabad idegenkednünk attól a gondolattól, hogy a magyar fa árának védelmében is megtegyük a szükséges intézkedéseket.

A mezőgazdasági munkanélküliségről szólva, megemlítette a miniszter, hogy a transzferpénzek felhasználása egymillió munkanapot eredményezett, ami tízezer munkásnak négy hónapon át való foglalkoztatását jelenti. A cukorrépatermelésnél is mintegy 2000—2500 cukorrépa munkással több munkaerő foglalkoztatását biztosítják. A szesztermelés helyett az elsőbbség a szőlő- és gyümölcs-termelést illeti meg.

Április hó 22-én a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalták le, április hó 25-én pedig a pénzügyi tárca költségvetése került sorra.

csufolása volna területet adni valakinek az illető győzelme nélkül. A cseh lapnak ez a leplezetlen őszintesége igen feltűnő, de egyben hasznos is, mert a világ színe előtt bebizonyítja, hogy a béke veszedelmét hol kell keresni.

VILÁGKRÓNIKA

Amerika elnökének tárgyalásai

Roosevelt elnök és MacDonald angol miniszterelnök, valamint Herriot volt francia miniszterelnök washingtoni tárgyalásai vannak jelenleg a világpolitika eseményeinek középpontjában. A tárgyalások, melyek a tárgyaló államférfiak egyöntetű nyilatkozatai szerint igen jelentékeny mértékben előmozdíthatják a világpolitika legégetőbb kérdéseiben való kölcsönös megegyezést, négy főcsoportba oszthatók: 1. A nemzetközi kereskedelem helyreállítása és fellendítése; 2. a világ pénzrendszereinek a megélhetést biztosító szinten való megrögzítése; 3. a háborús adósságok kérdésének az összes államokat kielégítő elintézése; 4. a világ békéjét fenyegető politikai veszélypontok kiküszöbölése, köztük a békeszerződések, a leszerelés, a távolkeleti kérdés, a kommunizmus stb. ügye. A gazdasági kérdésekről véglegesen azonban csak a világgazdasági értekezlet fog dönteni.

Dollárhigitás, az aranyalap feladása

Nagy riadalmat okozott a világ gazdasági életében az amerikai kormányok az a javaslata, mely azóta már törvényerőre is emelkedett, hogy Roosevelt elnök teljhatalmu dollárdiktátor lett. Ez a törvény többek között lehetővé teszi új papírpénz kibocsátását, a dollár aranvfedezetének csökkentését és más további intézkedéseket, mely intézkedések mögött különösen Angliában politikai okokat sejtjenek. Vannak, akik lehetségesnek tartják, hogy a nagy államok Ameri-

kát követőleg majd sorra el fogják hagyni az aranyalapot, hogy később alacsonyabb szinten ismét visszatérjenek arra, megegyezvén előbb pénzegységeik egyenlővé tételében. Az első hírek nagy nyugtalanságot és a dollár értékének túlzott csökkenését eredményezték, később azonban nyugalom állott be a dollár jegyzésében.

A leszerelési egyezmény remélhetőleg szeptemberre elkészül

Henderson, a leszerelési értekezlet elnöke, Genfbe utazása alkalmával kijelentette, hogy bár a nemzetközi helyzet nem gyorsíthatja az értekezlet munkáját, mégis reméli, hogy az három hónap alatt befejeződhetik és a szeptemberi népszövetségi ülésen a leszerelési egyezmény már aláírásra is kerülhet.

A csehek félnek a rádiótól

A csehek olyan rendeletet hoztak, amely fokozott büntetéssel sújtja mindazokat, akik rádiójukon maguk, vagy vendégeikkel együtt olyan külföldi rádióelőadást hallgatnak, amelyek tartalmuknál, vagy jellegüknél fogva alkalmasak arra, hogy a cseh köztársaság egységét és sérthetlenségét, köztársasági államformáját és közintézményeit veszélyeztessék. Mondanunk sem kell, hogy ez az intézkedés legelső sorban a budapesti rádióra vonatkozik.

Hitler a béke politikája mellett

Hitler német kancellár, akinek 44-ik születésnapját a napokban ünnepelte a német nép, legutóbb a nemzeti szocialista párt vezéreinek nagygyűlésén nyíltan hitet tett a béke politikája mellett, mert Németországnak erre van szüksége. Nem lehet azonban Németországot továbbra is másodrangú nemzetté lealacsonyítani — mondotta Hitler — hanem mint egyenjogú tényezőt kell elismerni. *Belpolitikai téren a nemzetközi szocializmus ellen vívott harc nem fog el-lankadni.* A nemzeti szocialista világszemléletet az egész német nép közkincsévé fogja tenni.

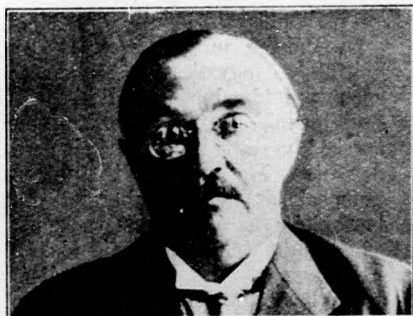
Angol mérnökök pöre Moszkvában

Az orosz közmunkákkal kapcsolatban az egyik világhírű angol cég, mely ezekhez a munkákhoz szállítási szerződést kötött a szovjettel, több angol mérnököt is küldött ki, akiket a közelmultban a szovjet hatóságok különböző szovjetellenes cselekményekkel vádoltak meg. A mérnökök közül, bár valamennyien hangoztatták ártatlanságukat a moszkvai szovjetbiróság előtt, kettőt a bíróság börtönbüntetéssel sújtott, a többiek pedig kiutasította Oroszország területéről. A mérnökök érdekében még a tárgyalás folyamán lépéseket tett az angol

Reviziót!

A *Giornale d' Italia* nevű nagy olasz lap vezércikkében megállapítja, hogy a Népszövetség alapokmányának 19. cikke határozottan kimondja a revízió lehetőségét. A kisantant magatartása a revízió kérdésében egyaránt a Népszövetség és az európai együttműködés ellensége. Mussolini már jóval a kisantant-szerződés megkötése előtt a revízió mellett foglalt állást. Ez a revíziós törekvés nem személyes rosszakarata következménye a kisantanttal szemben, hanem olyan elkerülhetetlen szükségesség, amelyet Olaszország, Anglia és más államok is elismernek. A revízió nem irányul egyetlen állam ellen sem, hanem az európai nemzetek egységét és összhangját szolgálja, ami nélkül sohasem lehet az európai békét és együttműködést megvalósítani.

A cseh *Narodni Politika* című lap szerint egy revízió lehetséges csupán és ez a háborús revízió. A legyőzötteknek fel kell készülniök és el kell magukat szánni új háborúra. A revizionisták a revíziót csak új háborúval érhetik el. A revizionisták ma katonailag gyengébbek és a politika meg-

Buresch, volt osztrák alkancellár, aki az elmúlt héten Budapesten járt.

Fészerbe az aratógépekkel! Minél főbb mezőgazdasági munkást foglalkoztatni! — ez legyen a jelszó

kormány, amit azonban a szovjet saját belügyeibe való beavatkozásnak tekintett és a gazdasági kapcsolatok megszakításával fenyegetődött. Az angol titkos tanács azzal válaszolt a moszkvai ítéletre, hogy megtiltotta a szovjetárak behozatalát és a szovjet kereskedelmi képviselőket három vezető tagjának területen kívüli jogát felfüggesztette. Az orosz árukkal szemben meghozott behozatali tilalmat csak akkor vonják vissza, ha a szovjet a fogházbüntetésre ítélt két angol mérnököt szabadon bocsátja.

Mégis marad a boletta, de más formában?

A gazdasági köröket ebben a pillanatban az a kérdés foglalkoztatja, milyen módon fogják szabályozni az új gabonatermék értékesítését. Annyi bizonyos egyelőre csak, hogy az értékesítésen keresztül változatlanul megmarad a mezőgazdasági termelésnek a támogatása. Csak az a tisztázatlan egyelőre, hogy milyen módon fog ez megtörténni. A tapasztalás szerint a boletta körülbelül hatvan millió pengőt jelentett a mezőgazdaságnak. Akármilyen hibái vannak is, tényleges segítséget tudott nyújtani. Tadhatalan azonban, hogy a segítségnyújtásnak ezzel a módjával járó megterhelés nem elégti ki a szociális szempontokat. Ahogy előtérbe került a boletta felszámolásának terve, úgy szaporodtak az új gabonaértékesítő tervek. A legkülönbözőbb megoldási javaslatok merültek fel. Van olyan, amelyik a gabonamonopólium bevezetése mellett foglal állást s ezen keresztül akar a gazdáknak megfelelő árat biztosítani. A másik terv a cséplésnél akarja átvenni az egész gabonakészletet és liszt alakjában kívánja megállapítandó áron visszajuttatni a fogyasztóknak s így gondoskodni a megfelelő ár eléréséről. A harmadik terv a bolettát akarja új formában feltámasztani. Természetesen minden terv végső fokon a belföldi fogyasztás valamilyen megterhelése révén szeretne gondoskodni az árbiztosító fedezetről. Ebben a pillanatban döntés még semmiféle irányban sincsen.

A gazdák körében most az a hír terjedt el, hogy legvalószínűbbnek látszik a bolettának valamilyen javított formában való fenntartása. Állítólag előtérbe került és a gazdák körében tetszésre is talált az a javaslat, amelyik a 4.50 pengős bolettát akarja fenntartani az új kampányra és a lisztforgalmi adót kívánja megfelelően apasztani, hogy a boletta kifogsolt antiszociális jellegét megszüntesse. Természetesen még teljesen tisztázatlan, hogy az új termésre nézve milyen terv kerül végül is kidolgozásra és végrehajtásra.

A napokban Püspökladányban jártam. Határa szikes, kemény föld. Az embert és állatot egyaránt próbára teszi. A belévetett magot szórványosan adja vissza. A gazdák apró szalagföldeken küzdenek a sorssal. Kicsi a földműveshatár. A föld nagyobb része a vallásalapítványé, amelynek vezetősége Petry Pál dr. államtitkár jóakaratu támogatása mellett, okos előrelátással, hosszú béreletekbe adta ki a szegény népnek. És a ladányiak megfeszített erővel, reménységgel dolgoznak benne.

De két nagy ellenségük van. Az aszály, amely minden esztendőben végigpörköli a vidéket és a szik, amely nem akar betörni az ember igájába. A buza és az állat járja itt is, mint az Alföld legtöbb részén. Ez volna a főtermés. Ha néha sikerül, akkor egy esztendőre talpra áll a nép, ha nem, akkor egyre több lesz az adósság és mindjobban szaporodik a szegénység.

Nagyon okosan mondotta az egyik gazda beszélgetés közben:

— Nehéz a sorsunk, mint mindenkié ebben az országban. Mi tudjuk, hogy a gazdasági válság a hatalmas Amerika bordáit is ropogtatja és a dollárok egykori boldog hazája ma eszeveszetten keresi a kiutat a válság ingoványából. Éppen azért hátát adunk az Istennek, hogy mezőgazdasági állam vagyunk, mert a föld, akár milyen idők is jönnek, mindig csak föld marad, amely, ha szegényen is, de kitermi a megélhetésre valót. A gyár pedig egyszeribe leáll, ha nem fizeti ki magát és a gyáros szélnek ereszti a munkásnépet, nem gondolkodva azon, hogy miből élnek meg azok. Ezt látjuk most a gazdag Amerikában. A gép megölte a népet és az embert. Pedig az emberi tudomány teremtette. Úgy vagyunk vele, mint a pénzzel, amelyet az emberek hoztak létre és most uralkodik rajtunk.

— Válság, mindig csak ezt a szót halljuk — jegyzi meg többen a községek vezetőemberei közül — de sohasem látunk egy határozott tervet, amely kivetné a világ népét az egyenes utra. Ma már ott tartunk, hogy nemcsak az egyes emberek, hanem lassanként az államok is vagyontalanok esküt tesznek és fizetésképtelnek lesznek. És ennek a válságnak issza levét ez a maroknyi nemzet is, amelynek mezőgazdasága, mint a viharban hanykódó kis csónak hősiessé küzd a létért.

Ilyenforma beszédek hangzottak el

az értekezleten a gazdák között, ahol Lesényi István dr., a járás szociális gondolkozásu szolgabírája vezetése mellett tanácskoztak arról, mit kellene tenni a közelgő aratások idejére, mert félt, hogy a legyengült uradalmak visszatérnek az aratógépekhez, mely sok embernek venné el a kenyerét. Az a vélemény alakult ki, hogy a járás keresse meg a földművelésügyi minisztériumot oly értelemben, hogy az aratógépek használatát csak abban az esetben engedje meg az uradalmaknak, ha ugyanannyi aratót alkalmaznak, mintha kézzel vágják az életet és a részüket is ugyanolyan arányban adják ki, mintha gépek nélkül dolgoznának akkor, ha a hirtelen érés következtében a szem peregni kezd.

Ez a szociális gondolkozás az idén különösen időszerű, mert az aratási szerződésekből kimaradt szegénység gyalogosan marsol az országutakon munka és élelem után a maga és otthonmaradt családja számára.

Megirtuk a Vasárnap hasábjain ezt az elgondolást, mert ma igen nagy szükség van arra, hogy a mezőgazdasági szegénység hóna alá nyuljunk kint a falvakban, ahol százezernyi erős, dolgozni akaró férfiak reveri tétlenül és várja a megváltó munkát.

Úgy gondoljuk, hogy a püspökladányi járás állásfoglalását fel kell karolnia a Faluszövetségnek, hogy a földművelésügyi minisztérium útján kiterjessék az egész országra. Mentül több mezőgazdasági munkást foglalkoztatni, az legyen a jelszó és az emberi munkát faló aratógépek maradjanak a fészer alatt addig, amíg csak lehet és amíg a falu emberfeleslege mind nem dolgozik. Mert ha a gépek elveszik az emberek munkaalkalmát, akkor joggal kérdezhetiük, hogy mi lesz ezekkel a munkából kimaradottakkal télen, ha a nyáron át nem tudnak annyit megtakarítani, amennyiből télen eltengődhetnek. Nem lehet megengedni, hogy vetési variakként kóváluogjanak a ronguos és tarisznuás emberrajok az országutak és sinek mentén, ahol ma lázas iayekkezettel vándorolnak a városok felé, otthon-hagyva családot és mindent...

Amikor ott ültünk a községek gondterhes vezetőivel a boncaszta mellett, amelyen a magyar mezőgazdasági szegénység erőtlén teste volt kiterítve, keresve-kutatva az életet adó szer után, amely új vért vigyen az erekbe, akkor született meg ez a gondolat, hogy az idén is félre az aratógépekkel, mert sok éhező család várja, hogy férfitagja az aratáskor kereshesse meg kenyerét.

Szekeres László.

„A Mindenható Isten rendelkezéséből vagyunk itt a Dunamedencében!”

Gömbös Gyula miniszterelnök beszéde a TESz közgyűlésén

A Társadalmi Egyesületek Szövetségének központi választmánya április hó 22-én gyűlést tartott.

A megnyitó és beszámoló után a közgyűlés megválasztotta az új tisztikart. A TESz fővédnökévé vitéz József Ferenc kir. herceget választották, Szontagh Tamás örökös elnöke lett a TESz-nek, míg vezérelnökké, ugyancsak örökös jelleggel, egyhangu lelkesedéssel vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnököt választották meg. Országos elnök Baross Gábor dr., országos ügyvezető-elnök Szörtsey József, országos igazgató Lányi Árpád, főügyész pedig Zimmermann Lajos dr. lett.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök üdvözlése került sorra, majd a miniszterelnök emelkedett szószékre és beszédében többek közt a következőket mondotta:

Nemzeti egységet!

— Magyar Testvéreim! Ezelőtt mintegy hat hónappal a TESz székházának erkélyéről szózatot intéztem a nemzethez. *Nemzeti egységet hirdettem akkor. Ezt teszem ma is. Az a nemzet, amely nagy feladatokat lát maga előtt, csak egységben tudja megoldani azokat. S minél kisebb egy nemzet, annál inkább szüksége van az egységre.* Pártokra szakadt, lelki-világában összekuszált, érzésben és világnézeti felfogásban nem azonos nemzet elindulni sem tud a feladatok útján, s célhoz egyáltalán nem ér.

— *Soha nehezebb viszonyok között nem vette át férfiú a kormány vezetését, mint én.* De ma azt látom, hogy igazoltak engem az események. *Igazolták az események azt az előrelátó, mérsékelt politikát, amelyet kezdeményeztem s amely nem jelent sohasem elfeledést. Az én politikám a hideg ész politikája, amelyre elsősorban van ennek a nemzetnek szüksége. Az események igazolták politikámat és ma mind nemzetközi, mind belpolitikai, főleg pedig gazdaságpolitikai vonatkozásban is olyan megnyugtató helyzetű lehetőségeket látok a nemzet előtt, amelynek segítségével a siker reményében járhatjuk meg utunkat.*

— Cselekményeimben mindig csak a következetesen előrehaladó realpolitikát lássák azok a barátaim, akik mindig mellettem álltak. Engem eddigi életemben sohasem kellett nőgatni. Ha nem mennek a dolgok olyan ütemben előre, mint szeretnék, ezt tudjátok be olyan akadályoknak, amelyek nem lehet gyorsan leküzdödni. Nem rajtam mulik ez és nem is minisztértársaimon. *Minden akadálnak annyi vonatkozása van belső és külső szempontból egyaránt, hogy alapos tanulmányozásra van szükség, mielőtt áthághatnánk rajtuk.* Ne legyetek türelmetlenek és ne váltogassátok folytonosan ideáljaitokat és vezéreit!

Nagy célokat csak csökönyösen kitarító nemzetek tudnak elérni!

— Bármennyire kicsinyek és bármennyire csonkák is vagyunk, a *Mindenható Isten rendelkezéséből vagyunk itt a Dunamedencében*, nagy történelmi elhivatottsággal. E szerepet betölteni az emberiség javára és saját fajtánk javára e nemzedéknek a kötelessége. Hat hónappal ezelőtt a *testvériséget* hirdettem innen, ma is ezt hirdetem. E nemzetnek minden erőforrására szüksége van és a széttagoltsággal szemben az *eszmék egységére* kell törekednünk.

— Hangsúlyozni kívánom, hogy Magyarországot csak a *nemzeti keresztény világnézeti szellemben* lehet szolgálni még azoknak is, akik eddig nem e világnézeten voltak. De azért, hogy kormányprogramnak jelentem ki ezt a világnézetet, nem akarok kizárni a közös nemzeti munkából senkit, *sőt testvéreinkké kell fogadni mindenkit, aki együtt akar munkálkodni velünk a haza boldogabb jövődjéért.* Minden erőt koncentrálnunk kell, *de ehhez fegyelmességet és alárendelési készséget* kell. Azok, akik a nemzet élén haladnak, bármelyik párt emberei is, *találják meg egymás kezét*, mert ez ma történelmi kényszerűség és történelmi kötelesség azoknak, akiknek kezébe van letéve a nemzet.

— *Nagy nemzeti célokban nincsen pártkülönbség, sem vallási és felekezeti különbség*, harmónikusán együtt kell mennünk s mindent alá kell rendelnünk a nemzeti céloknak, mert ezek tulságosan szentek, hogy párt vagy egyéni érdekek, vagy pedig hatalmi törekvések akadályozhassák megvalósításukat. *Nem lehet az, hogy amikor a keresztény nemzeti világnézet egyik politikusa áll a kormányzat élén, más keresztények a káékán a csomót keressék.*

— Megvan a véleményem a magam fajtájáról, szeretem, *halálisan szeretem a magyart*, de tudom, hogy sok hibája is van. Nincs meg benne az alárendelési készség. Minden harmadik ember okosabb akar lenni a vezetőjénél, minden gondolatot hajlandó száz százaléki kritizálni, *de sokkal kevesebb az az ember, aki megvalósításra való eszméket hozna.* Sok a kényelmes tanácskozás, a páholyból való nézése a dolgoknak, — *e helyett konkrét építő munkára van szükség.* Erre hívom fel a TESz minden egyes tagját.

Hosszantartó lelkes éljenzés és taps fogadta a miniszterelnök beszédét. A megjelentek helyükről felállva, sokáig ünnepezték a miniszterelnököt.

A régi jó világ egy kipusztuló emléke. Vizimalom a Tiszán, Mindszent környékén.

50.000 gyümölcsfát ültetnek el a püspökladányi járásban

Nagyszabásu értekezletet tartottak legutóbb a püspökladányi járás községei Lesényi István dr., a járás kitűnő főszolgabírájának vezetése alatt, amelynek célja az *egységes, okszerű gyümölcsstermelés* bevezetése volt. Át kell csoportosítani mezőgazdasági termelésünket, — hangsúlyozta az értekezleten Lesényi István — mert az a három fő jövedelmi forrás, amelyből a gazdatársadalom eddig pénzelt: a buza, bor és állat, ma már nem biztosítják a falvak gazdasági egyensúlyát. Újabb jövedelmi forrásokat kell tehát megnyitni a földmives társadalom számára. Ezek a *tojás, baromfi* és főleg a *gyümölcsstermelés*. Még mindig súlyos pénzek mennek ki hazánkból külföldi gyümölcsért, bár hazai gyümölcsstermelésünk mennyiségben elég sokat termel, a minőség és a gyümölcsök csomagolása azonban még gyerekkorát éli. A felszólalók közül Nagy Sándor a kataszter szerinti gyümölcsstermelés bevezetését sürgette, *Unyi Imre, vitéz Bujdosó József* pedig a püspökladányi járás különleges helyzetére hívták fel a figyelmet, hogy a szikestalajnak megfelelő gyümölcsfajtákat ültessenek. *Szekeres László dr., a Faluszövetség főtítkára*, az olaszországi gyümölcsstermelés jövedelmezőségéről tartott előadást. *Székely Sándor, Medgyesy István, Simon Pál, Tóth Albert* és mások hozzászólása után a járás községei egyhangulag kimondták, hogy a folyó esztendőben *50.000 gyümölcsfát ültetnek el*, hogy ezzel megvegyék az alapját az egységes gyümölcsstermelésnek.

Mutasd meg

szomszédodnak is a

VASÁRNAP-ot!

Nagy munka folyik a Faluszövetség somlő-vásárhelyi kiállításának előkészítésére

Április hó 23-án tartotta meg a somlővásárhelyi kiállítás központi rendezőbizottsága teljes gyűlését, amelyen az elnökség és a Faluszövetség központi kiküldöttje, Wieser Béla titkár beszámolt a bizottságnak a szervezési munkák állásáról.

Egyre nagyobb arányokban bontakozik ki a kiállítás. A járás közönsége nagy lelkesedéssel készül reá és az előzetes jelentések alapján örömmel vette tudomásul a bizottság, hogy a kiállítás anyaga rendkívül gazdag és értékes lesz. A Faluszövetség által alapított ezüstkolomp-vándordíj megmozgatta az állattartó gazdákat és a bírálóbizottságnak nehéz munkája lesz, hogy a szebbnél-szebb állatok közül melyiknek ítélje oda az értékes vándordíjat. A bortermelő gazdák sokat várnak a kiállítástól, mely nagy lépésekkel fogja előbbrevinni a somlói bor értékesítését. Bár a régi közmondás azt mondja, hogy „jó bornak nem kell cégér“, mégis ma, amikor elvesztettük a külföldi borpiaconak jó részét, még a híres somlói bornak is kell hathatós propaganda. A kiállításon a legjobb somlói borokból kostolósátrakat állítanak fel, hogy a látogatók kiválaszthassák a nekik megfelelő bort és a rendezőség gondoskodott róla, hogy a kostolók 1—2—5 literes demizonokban vásárolhassanak is a borokból. Az árak nagyon méltányosak lesznek.

A kiállítás második napján érkező filléres gyorsvonatra már eddig is tömegesen jelentkeztek, úgy hogy a rendezőségnek nehéz munkát fog adni

a sokezernyi látogató fogadása. A Faluszövetség szakavatott tisztviselői a legapróbb részletekig kidolgozták a programot és gondoskodtak arról, hogy a látogatók minden tekintetben meg legyenek elégedve és kellemes emléket vigyenek magukkal Somlő-vásárhelyről. A kiállítás rendezősege a gyönyörű Somló-hegy legfestőibb részéről egy neves festőművésszel képeket készíttetett, amelyeket színes levelezőlapokra fog sokszorosíttatni, hogy a Somló-kultuszt ezáltal is emelje.

Veszprém város közönsége megállapodást létesített a postautobusz-üzemmel és a veszprémiek autobuszokon fogják megtekinteni a kiállítást. Ezek az autobuszok egész tartót az Somlővásárhelyen fognak napotkozni és a jelentkezők kívánságára körutazások lesznek a Somló-hegy körül, hogy a hegy szépségét minden oldalról élvezhessék a látogatók.

A rendezőbizottság Wieser Béla titkár javaslatára elhatározta, hogy megalakítja az egyes szakcsoportok bírálóbizottságait, hogy a kiállítók érdemeik szerint kitüntetésben részesülhessenek. A Faluszövetség több arany- és ezüstérmét, valamint elismerő oklevelet bocsát a bírálóbizottságok rendelkezésére, kiosztásra kerülnek ezenkívül a Veszprém-vármegyei Gazdasági Egyesület által rendelkezésre bocsátott oklevelek és készpénz-jutalmak, a földművelésügyi minisztérium és az Országos Mezőgazdasági Kamara oklevelei.

Antal Lajos tb. kanonok, a kiállítás

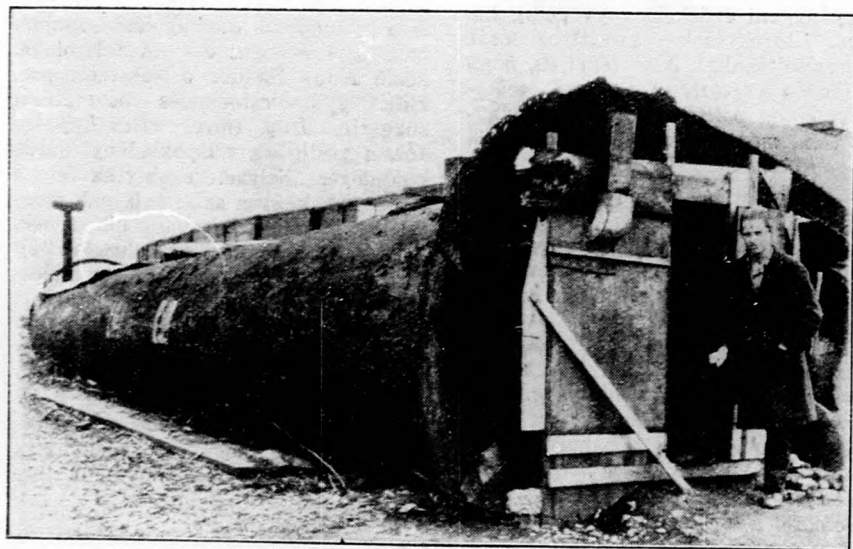
elnöke, örömmel jelentette a bizottságnak, hogy a kerület közszerepében álló országgyűlési képviselőjének, Schandl Károly dr. ny. államtitkárnak közbenjárására az illetékes tényezők a legnagyobb érdeklődéssel kísérik a somlővásárhelyi kiállítás ügyét és azt minden tekintetben támogatják. A megnyitó ünnepségen igen magas személyiségek fognak résztvenni, hogy maguk is hangsúlyozzák a Faluszövetség közérdekű mozgalmának jelentőségét.

Már egész Pest vármegye harcol a drága villany ellen

Jelentettük már, hogy a pestmegyei községek és a villamosáramot szolgáltató részvénytársaságok között elkésredett küzdelem folyik a villanyáramdíjak körül. A községek tiltakoztak a magas árak ellen, amelyek nem egy községet súlyos adósságokba sodortak. A villamostársaságok azonban nem voltak hajlandók engedni az árakból. A pestmegyei községek a villanyáramért nyolcvan fillértől egy pengő husz fillérig terjedő díjat fizetnek kilowattónként. Ugyanakkor a bányaidai centrálé 4,8 fillért szálítja az áramot. Hosszas huza-vona után Abony község kérésére Erdélyi Lóránt dr. pestmegyei alispán megengedte, hogy a villanyszerződést perrel támadja meg a község. A per iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, mert az egész vármegyében próbápernek tekintik s amennyiben a bíróság az abonyiak javára hoz ítéletet, az összes községek megindítják a peres eljárást a villamostársaságok ellen. A per a technológián székelő öttagu tanács elé került, amely az első tárgyaláson meghallgatta az érdekelteket, majd újabb tárgyalást és helyszíni tárgyalást tűzött ki.

A tárgyalások híre megmozgatta egész Pest vármegye közönségét. Április 24-én délelőtt Ujkécske és Ókéske községek küldöttsége kereste fel az alispánt, s elpanaszolták, hogy sem a lakosság, sem a községek nem tudják tovább fizetni a kilencvenfilléres áramegységárat. Kartal község, amelynek a Hungária villamosági részvénytársasággal van szerződése, 80 fillért fizet az áram kilowattjéért. Aszód és a nagykatái járás községei 85 fillérért, az alsódabasi járás községei 90 fillérért kapják az áramot a Budapestvidéki Villamosági Részvénytársaságtól. A járások küldöttségei erőlesen követelték a szerződések módosítását. Azok a községek, amelyek a Ráckevei Közütemi Részvénytársaságtól kapják az áramot, elmondották, hogy tárgyalást kezdtek a villamosművekkel, azonban az igazgatóság mereven kitért a szerződések módosítása elől.

Az abonyi tárgyaláson fog eldőlni a régen huzódó ügy.

Vaskémény, mint szükséglakás.

Egy portlandi (Amerika) munka- és hajléknélküli munkás kiszolgált és ledöntött vaskéményben ütötte fel sátorfáját.

Az „IGMÁNDI“ vízben
Mesterséges pótlás nem sikerült
eddig.
Az Igmándi
víz ártalmatlanságát
a legújabb vizsgálatok
is bizonyították.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer **Igmándi** keserűvíz

hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb ilyenmü ásványvize. Rendszerint már kis adag: ¼ vagy ½ pohár elegendő, míáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

A gödöllői cserkész-táborozás programja

A gödöllői cserkész-világjamboree (olvasd: zsembori) teljes programja elkészült. Julius 16-án alakul meg a táborparancsnokság Gödöllőn. Megalakulását július 23-án a törzsesapattok, tábori rendőrség és altáborparancsnokságok megalakulása követi ugyancsak Gödöllőn. Julius 27-én, csütörtökön, istentisztelet lesznek Budapesten a katolikus és protestáns cserkészek és hozzátartozók részére. Julius 31-én délelőtt tíz óraker a nemzeti nagytábor emlékművének leleplezése lesz Megyeren. Egy nappal korábban tizezer magyar cserkész érkezik Gödöllőre különvonatokkal. Julius 31-én és augusztus 1-én tizezer-tizezer külföldi cserkész érkezik Gödöllőre. Augusztus 2-án reggeli kilenc óraker lesznek a megnyitó istentiszteletek Gödöllőn. Ugyanaznap délután négy óraker lesz az ünnepies tábornyitás. Augusztus 2-ától augusztus 10-ig naponkint megisméltendő program lesz a gödöllői táborban.

A közönség augusztus 2-ától 15-éig naponta déli 12 órától este 10 óráig látogathatja a táborat. Augusztus 3-tól 5-éig, 7-től 12-éig, augusztus 14-én naponta különvonatokkal 2000 külföldi cserkész látogat el Budapestre.

Augusztus 4-én megkezdődnek a különböző kirándulások a vidékre. Augusztus 5., 8., 11-én kirándulás Balatonfüredre, Balatonföldvára, 4., 9., 11-én Debrecenbe, 7., 9., 11-én Egerbe, 8., 10., 12-én Esztergomba, 5., 12-én Győrbe, 7., 9., 12-én Miskolcra, 5., 10-én Kecskemétre, 8., 9-én Pannonhalmára, 7-én Pécsre, 7, 11-én Salgótarjánba 9-én Sopronba, 4., 11-én Szegedre, 5., 7-én Tatatóvárosra, 7., 10., 12-én Veszprémben, 5., 7., 9., 11-én Visegrádra.

Augusztus 6-án este nyolc óraker mintegy ezer vízicserkész lampionos csónakfelvonulásban vonul a Csepel-szigetre, ahol táborat ver. A táborozás 10-éig tart. Augusztus 7-8-án világkonferencia lesz a gödöllői premontrai rendházban. Augusztus 10-én délután fél 5 órától 7 óráig vízibemutató Csepelen mintegy tizezer főnyi közönség részére. A Kormányzó Ur őrnaszád-

dal érkezik a bemutatásokra. Augusztus 15-én ünnepies táborozás Gödöllőn, augusztus 16-án magyar és külföldi csapatok elutazása Gödöllőről.

NAGYHARANG

Fogatlan banya a mai élet,
Tőle a szemed, szíved nem éled.
Boszorkánytáncát hiába lejt,
Tündérleánynak nem nézi senki.
A melle lapos, pupos a háta,
Kontyát a vihar oldalra vágta.
A lába nádszál, majdnem eltörik,
Ajka orrával összeütközik . . .
Mindene vézna, mintha porlanék,
Csak egyben erős, jár a szája még...
De az azután szörnyü hatalom,
Még a tüzkő is szétporlik azon . . .

Mert a száj — tudod — a politika...
Mindent kipótél, nincs semmi hiba...
Ha a jobb beszél, a bal a hibás!
S a bal azt mondja: — a jobb, senki más!

Csakhogy nem így van, mindenki tudja,
Boldogulásnak nem ez az utja.
A banya melle a fojtó adó,
Pupos háta — a kamatra való,
Vihardult kontya — a sok biztatás,
Remegő lába a rá várt — hatás . . .

A baj nem közös? Mért vagy szertesztét?
Hát a gazda is veszti már esztét?
Sőt te leginkább? Figyeld, mit mondok,
Korpává törnek lassan a gondok,
Ha önmagadat pofozod agyon,
Rámegy a kedved, pusztul a vagyon!
Nem a kotyogás fontos teneked,
Hanem a házad, földed, gyermeked!

Figyeld az erdőt, ha vihar éri,
Süvithet, zughat, nem árthat néki.
A millió fa erősebb nála,
Fellöki, vagy le, a föld porába. . .
Fölötte ha zug, vénasszonybeszed. . .
Lent meg csak a port turja szertesztét . . .
Mert semmi vészben nem járhat balul,
Ki egyesülten küzdeni tanul!

Irja: LEPI PÁL.

A városi nők nadrág-viselete

A piros és egyéb festék, a bubifrizura, a szemöldöktelenítés, a gummiciszma, a lübbör-bekecs, hihetetlen mindenféle vágású kurta és lebernyikás hosszú egyszál-szoknya már nem elég a félbolsi-sapkás városi menyecskéknek és lányoknak. . . Most már nemcsak a ló hátára, hanem az utcára is valóságos férfinadrág-viselet kell nekik. Mint a kül- és bel-földi divatlapok mutatják, egyelőre a bővebb szabású férfinadrág is megfelel nekik, ám egészen bizonyos, hogy a bolhát sikolytató, testhezálló, szűk, régi huszáros nadrágokra is rátérnek még! Talán a sárga-fekete zsinórozás sem marad el idővel?! A szemfüles költők figyelmét már felkeltette, s izelítőül ime itt adunk néhány pesti tájszólásban szerzett nőinadrág-dalt:

Selyem pruszlik, selyem kötény,
Selyem szoknya:
Már a nőnép ilyesmiről
Le lesz szokva.
Száz a gombom, a nadrágom
Tizenhárom:
Eláll a száj, amikor a
Korzót járom.

Édesanyám, csak az a kérésem:
Bő pantallót csináltasson nékem.
Bő pantallót, sejt-haj,
Jó mély zsebet rája:
Hogy beleférjen, férjen,
a férjem bukszája . . .

Lányok, lányok, simongáti lányok,
Van-e néktek földhajtott nadrágtok?
Ha nincs néktek földhajtott nadrágtok,
Nem is vagytok simongáti lányok!
Tisztölöm a régi viganómat!

MŰLÉPET

tiszta méhviaszból kilónként 4.60 pengőért szállít: „MÉH“, a magyar méhészek szövetezete,

Budapest, Arany János-utca 1/g.

Eszközökről árjegyzéket, szaklaphöl mutatványszámot ingyen küld, mézet, viaszt vételre keres.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Hogy védekezzünk a molyrágás ellen.

A várvavárt tavasz, amelyet a fővárosban ujformájú női szalmakalapokról és arról ismer meg az ember, hogy az utcasarkokon már nemcsak citromot kínálnak négyet huszért, hanem csokorbakötött hóvirágot, ibolyát és illatos jácintot is árulnak, az édes, rügyfakasztó tavasz ismét ránköszöntött. A hűvös áprilisi szélben is melegnek találjuk már a télikabátot, szövetruhát s fellélegezve szedjük elő a szekrényből világos, tavaszias holmijainkat, hogy helyettük nyári pihenésre küldjük a hosszú tél alatt megunt szőrméket, vattelinózott nehéz ruhadarabokat.

Ne feledkezzünk meg azonban arról, hogy semmi, még a nyár se tart örökké s ezek a most feleslegessé vált meleg ruhák igen hasznosak és kedveltek lesznek, ha majd a novemberi hűvös napok újra ránkövetkeznek. Ugy és olyan helyre raktározzak el tehát téli ruháinkat, hogy annakidején hibátlanul, penészfoltok és molyrágások nélkül szedhessük elő azokat.

A moly legkedvesebb tápláléka a gyapju-, toll- és szőrmeanyag, de ha ilyet nem talál, éhségből megeszi a pamutot, selymet, bársonyt és vásznat is. Minél lazább az anyag, annál nagyobb pusztítást visz végbe benne. A bolyhos szövetnek csak a felszínét eszi le, a szövet tömörebb részeibe nem hatol be. Nagyon nehéz felfedezni, hogy hol pusztít, mert a molylepke petéit a ruhák ráncaiba, felhajtásiba, eldugott helyekre rakja le. Amint a molyhernyó a petéből kikel, tokot sző maga köré, amelynek belsejét finom fehér szálakkal párnázza ki, kívülről pedig a megrágott ruhananyagot vonja be. Zöld gyapjun zöldszinű, kék ruhán kékszinű a házikója, amelyben elrejtőzik a támadások elől. A hernyó 90 napig marad rejtek helyén s ideje javarésztét táplálkozással tölti. Azután bebábozódik és két-három hét múlva megjelenik mint apró pille, hogy lerakja petéit.

A moly a nyugalmat és csendet szereti, ezért legszívesebben olyan butordarabokban, régi karosszékekben, divánokban, szőnyegekben és ruhaneműekben üt tanyát, amelyeket nem igen bolygatnak.

A moly elleni védekezésre erős, átható szagú anyagokat, mint naftalint, kámfort, paprikát, dohányt, terpentint, diófalevelet, sok helyen borókat, timsót és kékliliom-gyökeret használnak. Ha azonban megelégszünk azzal, hogy ezeket az anyagokat tavasszal a megóvando holmik közé helyezzük, kellemetlen meglepetésben lehet részesülünk ősszel, amikor a terpentín és naftalinnal átitatott ruhákon mégis

molyrágást találunk. Ezek mellett a védekező szerek mellett ugyanis a legfontosabb az, hogy a használatban nem lévő tárgyakat napfényes levegőn gyakran szellőztessük, alaposan kiporoljuk és kikéféljük. Így a molyteték leperegnek, az anyapillék pedig nyugalmasabb helyet keresnek utódaik számára.

BEFŐZÉS CUKOR NÉLKÜL

Cukorbeteg számára cukor nélkül is lehet gyümölcsbefőtteket eltenni. A szacharint azonban nem szabad a befőzőskor tenni a gyümölcshöz, hanem csak közvetlenül a fogyasztás előtt, mert a kifőzésnél s később is, a szacharin felbomlik s a befőtt vagy a lekvár kellemetlen ízt kap. A cukornélküli befőzésnél ugyanúgy járunk el, mint a rendes befőzésnél, de cukorszórp helyett alaposan kiforralt tiszta vizet öntünk a gyümölcsre s különös gonddal zárjuk le az üvegeket. Legjobb kétszer kifőzni a befőtteket, másodszer egy nappal az első kifőzés után. Lekvárt is készíthetünk cukor nélkül, saját levében főzve sűrűre a gyümölcsöt, szintén kétszer párolva ki.

ZÖLDBABKONZERV

Legalkalmasabb a gyenge, még nem egészen beérett, nem szálkás, lapos, zöld vagy sárga hüvelyes bab, egészen frissen szedve. Felszeletelve vagy egészben szokás eltenni, de a szárrészt és a szálkát okvetlenül leszedve. Nagyon edényben vizet forralunk s mikor forr, beleszórjuk a felszeletelt, megmosott babot. 4-8 percig hagyjuk forni, aztán kiszedjük, hideg vízzel lehűtjük és jó szorosan üvegekbe rakjuk. A felöntő vízbe literenként 2 deka sót, esetleg ugyanennyi cukrot oldunk fel, felforraltjuk, lehűtjük s hidegen öntjük az üvegekbe. Az üvegek légmentesen lezárása után vízben vagy gőzben kidunsztoljuk 15 percig. Két egymást követő napon. Felbontásnál főzni nem kell a babot, egyenesen a rántásba tehetjük.

Lakodalmi kakas.

A nőgrádmegyeyi Kazár palóc községben szalagokkal feldisztított kakast is visznek a lakodalmi menetben; majd megsütik és ez lesz a fiatal pár lakodalmi pecsényéje.

GOMBAMÉRGEZÉS TÜNETEI

A gombamérgezés tünetei: émelygés, hányási inger, gyomorrel-fel-fúvódás, erős szivdobogás, fülzugás, szédülés, hidegrázás, ájulás. Amint ilyen tüneteket észlelünk, azonnal hívjunk orvost. Az orvos megérkezéséig idézzünk elő hányást (kannálnak a garatba mélyen betolásával) és hasmenést (1-2 kanál ricinusolaj beöntésével). Előbb itassunk meg a beteggel sok tejet vagy vizet, de semmi esetre se ecetet vagy olajat. A fájdalmak csillapítására forró borogatást rakjunk a gyomorra és a has tájékára. A borogatást 10-15 perccenként ismétljük meg.

ÜVEGPALACKOK TISZTÍTÁSA.

Erre a célra tépett újságpapírfoszlányokat használhatunk jól, vízzel feleresztve. A palackot erősen rázzuk, amíg a papír pépszerű anyaggá válik, aztán kiöntjük és kiöblítjük. Petróleumos üvegeket előbb luggal, majd benzinnel öblítjük ki. A beszáradt, régi penész, nyálka, stb. foltokat, ha igen erősen tapadtak oda az üveg falához, ólomseréttel, vízzel távolíthatjuk el. Olajos üvegeket langyos szódaoldattal, kálicsugallal tisztíthatunk ki.

A TEJ ELTARTÁSA

Nincs nehezebb, mint nyáron friss állapotban eltartani a tejet. Vegyszerek hozzáadásával ugyan lehet a megsvanyodást előzni, de a legártatlanabb szódázás is elveszi a tej jó tulajdonságainak nagy részét. A szódabikarbóna egészen kis mennyiségben is leköti a tejben képződő tejsavat s ezért édes marad a tej, vagy forraláskor nem fűt össze, ha nem is friss, de kellemetlen sós, szappanos ízt kap. Állandóan szódázott tejet inni azért is káros, mert a szódát leköti a gyomorsavat és súlyos emésztési zavarokat okoz. Legokosabb dolog mindig friss tejet venni, rögtön felforraltatni, röviden, az első felhabzásig, aztán gyorsan lehűtve hideg helyre tenni, átöntés nélkül. Az edényt takarjuk le fedővel.

FEHÉR CIPŐ TISZTÍTÁSA

Finomra tört krétaport és cinkfehéret egyenlő arányban keverünk össze s a keveréket vászonzacskóba kötjük. A tele zacskót porozó párnának használhatjuk.

PULYKANEVELÉS

sikere főleg attól függ, hogy a „vörös” kihányásig megtudjuk-e védeni őket a nedves hidegtől. A megázás, vagy a haramatos fűben való mászkálás halálukat jelenti. Legjobb száraz, de elég szellős és meleg szobában tartani őket e kritikus idő alatt s csak a valóban meleg napokon bocsátani ki a szabadba. Mikor azonban a nyakon és a fején már jelentkeznek a vörös bibircsek, attól kezdve mehetnek ki akkor és oda, mikor és hová nekik tetszik. Fontos a fiatal pulykák nevelésénél a takarmányozás is. Főelesegük a ténéturó, mely napjában eleinte 5-ször, később 4-szer, majd 3-szor etetendő velük. Ehhez járul apróra vágott zöld eleség. Különösen bevált a zöld hagymaszár, melyet nagyon kedvelnek. Változatosság kedvéért adható néha vagdalt cefarok, gyermekláncfü vagy nagy csalán is.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

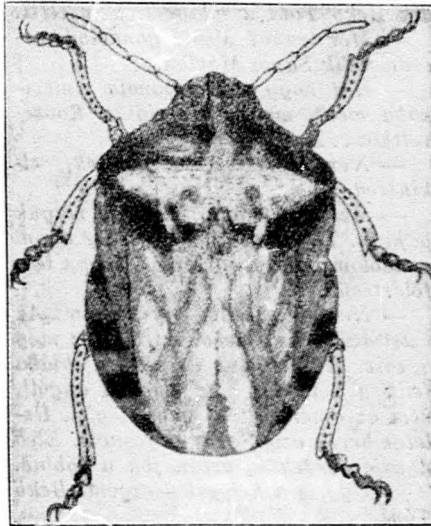
A szerecsenpoloska

Néhány év óta a buzatermelésnek új, veszedelmes ellensége hatalmasodik el hazánkban. Egy 8—10 mm nagyságu, világosbarna - sötétbarna színű mezei poloska ez, melyet *szerecsenpoloska* neve alatt szoktak emlegetni.

Kártétele abban áll, hogy kalászhányás idején a buzakalászban egyik szemet a másik után szurja meg, ezekből kiszívja a nedvet és ezzel táplálkozik. A megszurtt szem csak csökevényesen fejlődik ki: tőpedt, aszott szemű lesz, mély horpadásokkal és ráncokkal. Ha a már kiképződött, de még nem teljesen érett szembe szurt bele a poloska, akkor az nem aszalódik össze, de azért a szurás helyén egy barna pont és körülötte kis vájolat jelzi a szemnek sebzett voltát.

Mínhogy e veszedelmes kártevő néhány év óta elszórtan mindenütt, de különösen országunk északkeleti felében óriási rajokban lép fel, képes nagy területeken a buzatermést megsemmisíteni. Kártétele nemcsak abban áll, hogy a termést mennyiségileg csökkenti, hanem hozzájárul ehhez még az a körülmény is, hogy a poloskásbuza lisztjének sikértartalma is jelentékenyen alább száll. Már pedig a nagy sikértartalom az, amiért a magyar búzát a külföld szívesen vásárolja, hogy idegen búzák lisztjét magyar liszt bekeverése útján megjavítsa. Lisztkisérleti állomásunk megállapítása szerint a legjobb minőségűbuza is alkalmatlanná lesz gyengébb lisztek feljavítására, mihielyt minden tizedik szemem poloskaszurás állapítható meg. A szurás helyén ugyanis megakad a fehérjeképződés, de — Gróf Béla gazdasági akadémiai tanár szerint — az se lehetetlen, hogy a poloska szuráskor a sikért roncsoló nedvet bocsát a képződő szembe.

A védekezésnek eddig egyetlen módját ajánlják a szakemberek: öszszefogdosni őket egy olyan szerkezetel, mint amilyennel a lucernabogarat szoktuk. *Praznovszky* intéző fogókészüléke egy széles, vályolattal bíró, 90 cm hosszú bádogcsatorna, melyet kaszáló mozgással viszünk előre a buzavetésben. A föld szélén a csatornába került poloskákat petroleumos kádba öntjük. Egy ember egy fogóval naponta 8—10 holdat bejárhat. Ha már a kalászkok kifejlődtek, akkor fogazott élű vályukat kell a kalászkok magasságában végigvinni; a fogak a kalászkokról a poloskákat a vályuba fésülik, honnan a gyűjtőkádba öntendők. Ez utóbbi szerkezet is *Praznovszky* intéző találmánya.

Szerecsen-poloska.

A természetes nagyság 1 cm.; e kép tehát hatszoros nagyítású.

A csirkék felnevelése

A kis csirkéknek az első és második napon nem tanácsos eleséget adni. Ha már a tojásból kibuvás után 36 óra eltelt, akkor adjunk eléjük kétóránként pohánka-, tengeri-, zabkása-, köles- és törmelékriksz-keveréket. E mellett jó hatású a tojással kevert buzadara. Az etetési időt pontosan be kell tartani. Friss víz mindig álljon előttük! Az itatóedénybe véletlenül se tudjanak a kis csirkék belemenni, mert könnyen meghűlnek.

Öt-hat napos korokban a kásaszerű eleség mellett már lágykeveréket is kaphatnak. Legjobb lágykeveréket ad az édes tej, melybe váltakozva annyi buza-, árpa-, zab-, tengeri- vagy pohánkadarát keverünk, hogy a keverék morzsalékony legyen. Ha a csirkék nem mehetnek gyeprre, akkor vágjunk bele gyenge csalánt, metélőhagymát, vörshagymát, spenótot, stb. Ásványi tápszükségletük kielégítésére jó lesz friss csontokból készült csontdarát is belekeverni, fiatalabbak számára naponta 2—3 grammot, idősebbeknek 8—10 grammot. A csontdarát hasonló adagokban a halliszt is pótolhatja. A vitaminok biztosítására 8 csirkére naponta 1 kávéskanál csukamájolaj igen jó szolgálatot szokott tenni. Jó csirkeeléség a turó is.

Ha a csirkék — nedves, hűvös időjárás miatt — a szabadba nem mehetnek, akkor faszéndarabkákat és kavicstörmeleket is kell eléjük tenni.

Naponta háromhetes korukig ötször, 3—4 hetes korukban négyszer,

5—6 hetes korukban háromszor kell etetni a csirkéket.

A lágykeverék csak addig maradjon előttük, míg jó étvágygal esznek belőle; ha előttük hagyjuk, esetleg megromlik s így ártalmas lesz.

Lehet azonban szárazkeverékkel is csirkéket nevelni. Onetetőbe buza-, árpa-, tengeri-, zab-, pohánka-, rizsdarát keverünk, halliszttel, husliszttel, csontdarával, faszén- és kódarabkákkal; ezeket udvarukban felállítjuk, hogy belőle tetszés szerinti időben és mennyiségben fogyasszanak.

Az ötödik héten fokozatosan az idősebb csirkék, illetőleg a tyukok eleségéhez kell szoktatni a kis állatokat; adunk nekik egészben szemes eleséget (magvakat), továbbá burgonyát, répát, korpát, stb. Az etetési idők közét növeljük, azaz naponta csak háromszor etetünk, hogy a csirkék lehetőleg a gyepelgélőn keressék ételmüket (fű, rovarok, magvak, stb.).

Hogyan öntözzünk a konyhakertben?

Ha azt akarjuk, hogy konyhakerti növényeink gyorsan fejlődjenek, akkor nem utalhatjuk őket arra a csapadékra, melyet a szeszélyes időjárás nyújt nekik, hanem kénytelenek vagyunk öntözni őket akkor, mikor hosszabb ideig nem esik az eső.

Legtöbb nedvességet kívánnak a káposztafélék (fejeskáposzta, kelkáposzta, kalarábé, karfiol, stb.) és a saláták, mert ezek nagy leveleikkel igen sok vizet elpárologtatnak, másrészt csekély, nem mélyreható gyökérzetükkel kevés vizet tudnak felszívni, ha már a feltalaj száraz. Bőséges öntözést kíván a paprika is. A tök, uborka és dinnye meghálálják, de nem feltétlenül kívánják a mesterséges vizellátást. Elég élelmes növények s így a szárazsággal tudnak dacolni: a borsó, a paradicsom, de különösen a bab. Nem kívánatos a hagymafélék és a gyökérfélék (sárgarépa, petrezselyem) öntözése, mert igaz ugyan, hogy ezek gyorsabban és nagyobbra nőnének, de szövetük laza lenne, eltarthatóságukból veszítenének és kevesebb lenne bennük az iz- és zamatanyag is.

Sok vizet és munkát takaríthatunk meg, ha megakadályozzuk, hogy a talajnedvesség a talaj felszínére huzódjék és elpárologjon. Ennek kétféle módszere van: a minél gyakoribb kapálás, a talaj hajcsövességének megakadályozására, vagy pedig a talaj felületének laza anyaggal (tőzeg, moha, komposzt, rövidszálú trágya, stb.) való beterítése.

Ideális öntözővíz az esővíz és a folyóvíz, melyekben kevés az ásványi anyag. Az ugynevezett kemény vizek már kevésbé megfelelőek.

Az öntözővíz ne legyen tulhideg. Ezért a mély kutak vizét ne vigyük közvetlenül a növényekre, hanem mérjük egy nappal előbb napsütötte me-

HETI TEREFE

A puli, meg a pipaszurkáló

dencébe vagy hordókba s innen másnap használjuk fel az öntözésre.

Általában elvnek tekintjük azt, hogy inkább ritkában, de alaposan és ne sokszor, de csak felületesen öntözünk. Ha csak a föld felszínét nedvesítjük meg, akkor ez hamar elpárolog s így a talajban levő gyökerekhez semmi se jut. Az öntözés tehát hatástalan. Ha a kannából „rózsája“ nélkül öntözünk, akkor közvetlen a talajra bocsássuk a vizet, mert a magasról zudított vizsugár a földet a palánták tövére kimossa, illetőleg a gyenge növényeket összetöri, beiszapolja. „Rózsával“ csak akkor öntözünk, ha a gyenge palántákat csak így kímélhetjük meg a kimosástól, hogyha a növények levélzetét is meg akarjuk öntözni, végül így öntözünk sűrű vetéseket, sűrű palántaágyakat.

Ha vizünk bőven van és munkát akarunk megtakarítani, akkor a kertet 8 méter távolságban csatornázzuk s a csatornában folyó vizet lapáttal szórjuk a növényekre. Így öntöznek a bolgár kertészek.

Ugy is sok munkát takarítunk meg, ha a kert különböző helyein ócska hordókat ásunk le a földre s ezekbe a kuttól deszkavályun vezetjük a vizet. Így a kanna kiürülése után nem kell a távoli kuthoz mennünk, hanem a legközelebbi hordóból megmeríthetjük azt. Egy bőséges csóvel akkor ér fel az öntözés, ha egy négyzetméter területre 10—15 liter vizet öntünk.

Apró jó tanácsok

A házitücsök a tüzhely körüli meleg falakban néha nagyon elszaporodik. Kártétele abban áll, hogy bármiféle ételneműt megrág és kellemetlenkedik éjjeli hangversenyével. Irthatjuk úgy, hogy rejtékelyébe forró vizet vagy petróleumot öntünk. Még hatásosabb a svábokat is pusztító poroknak (Rebus-svábpor, Csótin, Sabol, Blattol) elszórása a tücsökanya körül, hogy mikor este előjönnek, e mérgező porral érintkezzenek. A mérgező por felszórását 3—4 hét múlva meg kell ismételni, hogy a petékből időközben kikelt fiatalok is elpusztuljanak.

A gyümölcsösben — ha nem esne az eső — ne feledjük el a fiatal ültetésű ojtványokat hetenkint egyszer kiadósan megöntözni. Most van az ideje annak, hogy az összeültetett fiatal ojtványok tövére felhuzzott földet széthuzva, a fa tövé körül mélyített esőfogó tányért készítsünk.

A szerbtövis a legveszedelmesebb gyomok egyike, miért is törvényes rendelkezés írja elő kötelező irtását. Termése horgas tüskékkel bír, melyek útján sertések szörzetébe és juhok bundájába kapaszkodik, így főleg az állatok hordják szét. Legbiztosabban virágzás idején (nem a megérésig várva!) kaszállással irtható. A lekaszált növényt el kell égetni, mert a mag a lekaszált növényen is beérik és csiraképeségét több éven át megtartja.

— Csak lesz már valami! — bajlódik Bekő Tóni a világbéli helyzettel.

— Mér lenne? Miből gondolod? — érdeklődik Samu Márton.

— Hát hogy a MacDonald Amerikába ment, meg a Herriot a Rooseveltkhöz...

— Nem mi miattunk mentek, elhíheded.

— Azt gondolom. Elég a maguk baja is. Több is, mint kéne. De abból gondolom, hogy végre csak mégis lesz fölértésük.

— Nem biztos az, egy komám. Az üzlet üzlet, az a zseb. A fölértés meg a szív. Ha az első üresedik, hiába telik a második, az sem az angolt, sem az amerikaiit ki nem elégíti. Üzletemberek azok, akár a francia. Első a saját érdekük, aztán jön a többié.

— Ugy is a helyes! — igenli Bekő Tóni.

— No, látod! — mosolyodik el Samu Márton — és te mégis a mi helyzetünk javulását várod tőlük...

— Azt is egy komám. Csak találnak módot arra, hogy a világ helyzetét megjavítsák!

— Igen, ha tudnák, mi a baj gyógyszerere. Mer nézd, a kolbásznak két vége van, az ujjadnak egy, a bajnak meg egy se. Annak nincs vége, de gyökere annyi van, hogy a világ minden ekéje se igen fordíthatja már ki a földből.

— Nem is az eke dolga az! — morranik Bekő Tóni.

— Nem, nem, az bizonyos, de annak a baja. És ez a bibi. Ugy lesznek azok az urak Amerikában, mint a Kisfay uraság volt a hosszuszörü pulival.

— A hosszuszörü pulival?

— Azzal, a fene bele!

— Hogyan volt az?

— Hát úgy, hogy ült az uraság az ámbituson és pipázott nagy kényelmesen. Gyün ám közben a bacsó juhász felesége, a Julis, és valami kifordított ködmönt tartogat a két palyolat karján.

— Mi az, te Julis, új köntösöd van?

— Kérdi tőle az uraság.

— Nem ködmön ez, tekintetes uram

— mosolyodik el a piros arcú menyecske — hanem puli. A nagyságos kisasszonynak hoztam.

— Affene! — nevet az uraság. — Tedd csak le!

— Hát leteszi. És azom mód állva marad a poruttya jószág abban az egy helyben. Csak remeg, mint a nyárfalevél. De se feje, se farka, se lába, csak szőr az egész le a földig.

Nézi az uraság, hogy a pipa is kifelejtődik a szájából.

— Pista, te! — kiált az inasa után.

— Gyere csak ide!

— Itt vagyok, tekintetes uram, szolgálójára!

— Bökd meg csak a pipaszurkálóval ezt a dögöt, hadd látom, melyik végin ugat?

Pista sodorint egyet a bajuszán, átveszi a pipaszurkálót s a remegő szőr-csomóhoz lép.

— No, ilyet még én se láttam, tekintetes uram!

Azzal megböki, de fel is ordít utána, a puli belekap a kezébe.

— Innye, a Ponciusát!

— Mi az, te Pista?

— Hát azt már észrevettem, tekintetes uram, hogy melyik végén harap, de azt még nem tudom, hol ugat...

Kisfay uraság a hasát fogta erre a feleltre.

— Hát lehet is, mer igen buta — nevet Bekő Tóni.

— Nem ostobább, mint ma a világ kögazdasági helyzete — folytatja Samu Márton. — Annak sincs már se füle, se farka, se feje, mégis harap mindenütt, ahol csak hozzáérnek. Már ma minden nemzet érdeke kiismerhetetlen puli a másíknak. Ha pipaszurkálóval közelednek egymáshoz, úgy összemarják megint egymást, hogy arrul koldul tovább valamennyi. De ha úgy tesznek, mint ahogy a pulival kellett volna a Pistának, hogy enni adott volna neki, akkor szépen kidugta volna a fejét valahol és se nem uगतott, se nem harapott volna, hanem nyugodtan lakmározott volna.

— Így igaz ez! — hagyja helyben Bekő Tóni. — S akkor mindenki látta volna, hol a feje, hol a lába.

— No, látod, hogy eltaláltad! A baj is most ilyen hosszuszörü puli, azért nincs vége. És nem is lesz, ha szurkálással keresik. De mindjárt lehet, ha fölértéssel kutatják, ahogy te mondatd. Ha a nemzetek élni engedik egymást. S ha a népek életén belül arra is gondolnak, hátha éppen az a puli lába, amin a sok szőr-csomó áll... S amire támaszkodva a mérgek haraphatnak is, ha arra van kedvük...

MÉZES JÁNOS.

Pünkösdre

elsőrangú hangszer

vásároljon

a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest,

VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Erdei facsometék fásításra.

A földművelésügyi miniszter az alföldi erdő, facsoportok, fasorok és szélfogó-pásztlák telepítésére az ország bármely részén fekvő kopár és vízmosásos terület beerdősítésére, valamint az erdők, vágás és tisztás területeinek erdősítésére 1933 őszén és 1934 tavaszán az államerdészeti csemetekertekből nagybömbmennyiségű erdei facsometét és suhángot oszt ki. Az érdeklődőknek a kívánt felvilágosítást a tervezett erdősítések és fásítások helyére illetékes m. kir. erdőgazgatóság, vagy m. kir. erdőhivatal adja meg.

Felavatták az ország második gabonavizsgáló állomását.

Április hó 24-én adta át Mayer Károly földművelésügyi államtitkár Békéscsabán a vegyiskísérleti állomást rendeltetésének a város háza nagytermében tartott díszközgyűlés keretében. Az ünnepségen megjelent Bud János ny. miniszter, a város országgyűlési képviselője, *Beliczey Géza* felsőlázi tag, az OMGE alelnöke, *Szeberényi Zs. Lajos* felsőlázi tag, *Ujhelyi Andor* és *Tomesányi Gyula* miniszteri tanácsosok, *Grenczer Béla* fővegyszer, *Hankóczy Jenő*, a budapesti vegyiskísérleti állomás igazgatója s sokan mások. *Jánossy Gyula* polgármester a város, *Márky Barna* alispán a vármegye köszöntését tolmácsolta a földművelésügyi kormánynak az állomás létesítéséért. Majd Mayer Károly államtitkár ismertette az intézmény rendeltetését.

Vetésjelentés.

A legutóbb közzétett hivatalos vetésjelentés szerint a *repece* egyes vidékeken kellégtőn áll és szépen szárba hajt. Sok vidéken azonban a repevetés az őszi szárazság, vagy fagykarok miatt gyenge, több helyen ki is szántották. Az őszi buza eddig jól gyarapodott, erősen bokrosodott, fejlődése azonban a hűvös, száraz időjárás miatt megállott. A tavaszi buza nagyböbrészt egyenletesen kikelt és szépen indult, de a hideg, száraz időjárás következtében alig tud tovább fejlődni. Az őszi rozsvetések eddig általában szintén jól fejlődtek, kellően sűrűek, erőteljesen s dusan bokrosodtak és szárba indultak, de a kedvezőtlen hideg és száraz időjárás a rozst is megállította fejlődésében. A tavaszi rozs kielégtőn kelt, de a kedvezőtlen időjárás miatt alig képes fejlődni. Az őszi árpa kellő sűrű, elég erős és bokrosodása is erőteljes, de szintén esőt és meleget kíván. A tavaszi árpa szépen, egyenletesen kelt, jó fejlődésnek indult, de a hideg és száraz időjárásban most megállt és néhol már sárgulni kezd. A zab, az árpához hasonlóan, szintén egyenletesen kelt és jól áll. Melegre és esőre volna szüksége. A tengeri korai vetésel már kikeltek és azokat már foga-solják is, viszont sok helyen vetése még tart. A burgyonya elültetett korai fajtái már kelőfélben vannak.

Gazdák harca az olcsóbb szénért.

A mezőgazdaság szén szükséglete néhány esztendővel ezelőtt meghaladta az évi 2,6 millió mázsát, de tavaly már csak 1,3 millió mázsa volt. A mezőgazdasági érdekképviseletek úgy látják, hogy az idén a fogyasztás még az egymillió má-

zsát sem fogja elérni. Most fedezik ugyanis a gazdaságok szén szükségletüket s az agrárérdekképviseletek úgy vélekednek, hogy a jelenlegi szénárak mellett a gazdák nem lesznek abban a helyzetben, hogy teljes szén szükségletüket fedezzék szénből és így más fűtési anyagok beszerzése, valamint takarékoskodás segítségével lecsorítják a beszerzendő szén mennyiségét. A gazdák és a bányák között most folynak a tárgyalások a mezőgazdaság számára nyújtandó árkedvezés megadása körül. A gazdák képviselői azzal érvelnek, hogy a német mezőgazdaság egy mázsa buzáért 20 mázsa, a cseh gazda pedig 15, viszont a magyar gazda csak 7 mázsa szénert kap. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gazdák részére körülbelül 25 százalékos árengedményt szeretne kiharcolni, a bányák azonban ezt lehetetlennek tartják.

A gazdaadósságok kérdése.

A gazdatartozások kérdésével legutóbb a mezőgazdasági kamarák foglalkoztak az Országos Kamarában tartott együttes ülésükön. Megvitaták a kormány részéről tett és tervbevetett segítő intézkedéseket. Különösen az eladósodott gazdákat zaklató és terhelő rendkívül költséges peres és perenkívüli eljárások, a végrehajtások különböző fázisai ellen követelnek védelmet a kamarák vezetői, mert ezek sokkal nagyobb súllyal nehezednek ma a gazdákra, mint az adósságok rendes terhei. Állandó permanenciában van a gazdatársadalom szervezetei által létesített válságbizottság is. Ez most készíti elő a bukaresti nemzetközi agrárkonferencia magyar anyagát, amelyet a kormány elé terjeszt. Ugyancsak a kormány elé juttatja a válságbizottság a világgazdasági konferencián való előterjesztés céljából pontokba foglalt magyar gazdakívánásokat.

H I R E K

Zord szelekkel küzd a puszta...

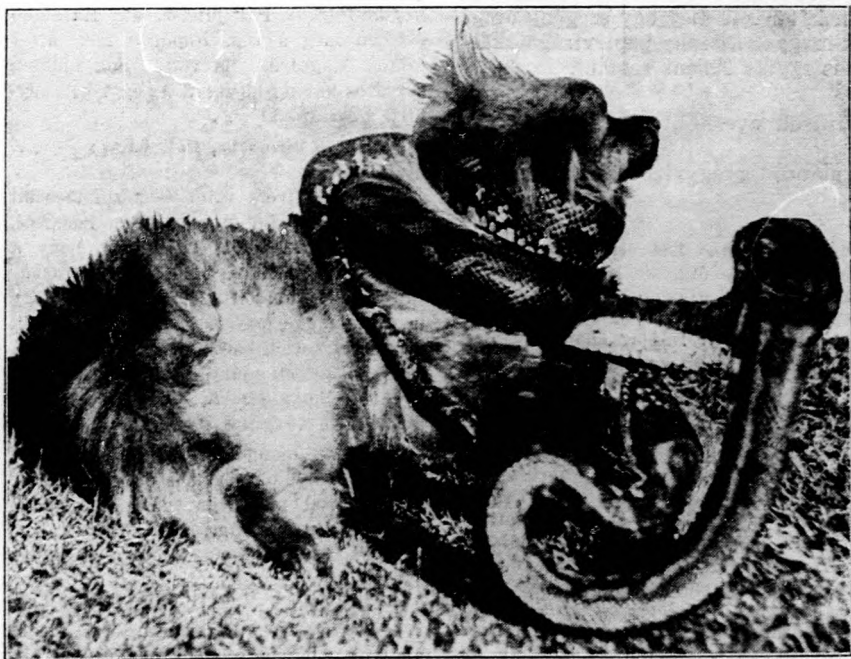
*Zord szelekkel küzd a puszta,
Nincs ott annak országutja.
Nem néz semmi emberségre,
Kis hajlékom mind letépte.
Nincs szeretőm, nincsen tanyám,
Se pártfogó édesanyám...*

*Zord szelekkel küzd a szüröm,
Ki van fosztva árva csüröm.
Nem vehetek szebbet, jobbat,
Kiráboltak, szerte-szórtak,
Miből lesz kunyhóm fedele?
Nem törődik senki vele.*

*Az Isten se tartja számon:
Se kenyérem, se pajtásom...*

Irta: TÖRÖK SÁNDOR.

A genfi népszövetségi palota. A Népszövetségről, arról a háború után kifundált nemzetközi sóhivatatról, ahol a magyarságnak annyi igazságát és sérelmét elsülyesztik, tengersok szó esik, irás forog naponta. Most éppen ott tartanak, hogy Svájcnak Genf városában, a Népszövetség székhelyén nagy költséggel felépítik a Népszövetség új palotáját. E palota hossza háromnegyed mérföld. A nagygyűlésterem 2600 embert befogadó nagy lesz s eszerint ez a világ egyik legnagyobb gyűlésterme. Érdekes, hogy a népszövetségi palota egyik tervét Váro József nevű hazánkfia alkotta.

Különös barátság.

Egy ausztráliai állatbarát kutya és egy szelidített óriáskigyó annyira összeszoktak, hogy jóbarátságban élnek. A kigyó a kutya nyaka köré csavarodik és vigyáz, nehogy összeroppantsa kis pajtását.

Nyolcezer lakás vár lakót Budapest. A fővárosi Statisztikai Hivatal legújabb jelentéséből kitűnik, hogy Budapest 11.186 kiadatlan bérlelményt tartanak nyilván. Közülük 8067 az üres lakás, míg tavaly február végén csak 2605 kiadatlan lakást tartottak nyilván a hatóságok. Üres üzlet 2038 van a múlt évi 1156 üres üzlettel szemben. Nagyságuk szerint a kiadatlan lakások statisztikája ezt a képet mutatja: egyszobás 3701, kétszobás 2106, háromszobás 1014, négyoszobás 683, ötszobás 371, hatszobás 126, míg a többi lakások ennél nagyobb számú szobával rendelkeznek.

Zrinyi-város Zalában. A nagykanizsai polgármesteri hivatalhoz érdekes beadvány érkezett. A várost közbenjárónak kéri fel, hogy a földmivelésügyi kormány vegye meg telepítés céljaira a csödbement 2400 holdas nagyrécei Walkó-féle uradalmat. Kiváltságosan a kanizsai földművesek, munkanélküli földmunkások, iparosok számítanak az új életet, új érvényesülést biztosító eme telepítésre. Itt mindjárt megalapítanák a díszesebb magyar időkre emlékeztető — Zrinyi-várost.

A marosvásárhelyi vak virágárúsnő irredenta virágjai. Az oláhok marosvásárhelyen 300 leu pénzbírságra büntettek egy nagyon öreg, félig már vak, Aszalós Miklósné nevű özvegy művirágkészítőt, aki éppen ebből a virágkészítésből tengette szerény életét. S most azon vád alapján, hogy virágjainak az összeállítására piros, fehér, zöld színeket mutat, megbüntették a magával tehetetlen, majdnem vak magyar öregasszonyt... Hejh, gyengén állhat a biztonsága annak a „győzedelmes“ oláh rossz lelkiismeretnek, amikor még egy szegény öreg, vak magyar asszony papírvirágocskáitól is így és ekként reszket.

A tulsok evésnél, vagy tulzost

ivásnál, „Igmándi“ gyógyvizből már félpohár használni!

Hajdu-muzeum Debrecenben. Boeckay fejedelem ideje óta, sőt már előzőleg is, a leghíresebb, legfélelmetesebb vitéz magyar katonák voltak századokon át a hajduk. Boeckay egyszerűket, valami 10.000 hajdu vitézt egyszerre meg is nemesített és hatalmas földbirtokokkal, városokkal is megajándékozott ott a szép Hajdúságon. Boeckay, Báthory, Bethlen, Rákóczi, Kossuth Lajos szabadságharcainak kemény katonái közülök kerültek ki elsősorban. A 39-es közös, 3-as honvéd gyalog, 16-os közös, 2-ös honvédhuszár stb. ezredek hajdu katonái a világháborúban is az első között állották meg a helyüket. Most Debrecenben vitéz Zákány Győző ezredes, a Boeckay 11-es hajdu-ezred parancsnoka, a régi hajdu emlékek megmentésére, a régi hajdu katonai hagyományok ébrentartására nagy lépést tett: a hajdu gyalogezred volt 39-es ősi laktanyájában, az egykori Kossuth-kaszárnyában, megalapította a hajdu-muzeumot. A derék kezdeményezést díszérrettel említhetjük fel.

Közel a révnél.

A tavasz virágot hoz,
Én meg csókkal vonom be kreol-arcod.
Bujjunk össze mézes szájjal,
Most hagyjuk magára a gonosz világot.

Most beásom magam fekete szemedbe,
— A büntől őrizzen az Isten,
Minden elcsattant csók legyen szent-
[avatás
Kivirágzott szerelmes lelkeinkben.

És ha egyszer koszorút veszünk,
Mondanak majd valamit a kis babérok,
Esküszöm: meglopom az eget,
— Magamhoz veszek egy csillagot.

Irta: KÁPOSZTA FERENC.

Méhészkedjék! Ezzel a címmel egy 12 oldalas füzetet küldöttünk meg olvasóinknak, mai számunkhoz mellékelve. A füzet értékes utbaigazításokat nyújt a méhészkedés előnyeire, a méhészeti ismeretek elsajátítására és a méztermékek értékesítésére nézve. Olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk e kis füzetet.

Tizenhatosztendős mezőgazdasági gyakorlattal bíró (pusztagazda) 40 éves, római katolikus vallású, 25 százalékos hadirokkant bárhol alkalmazást vállal hasonló minőségben. Érdeklődők forduljanak a következő címre: Kónyi Pál, Szabaton-pusztá, u. p. Gyöngy.

A 80 éves Reffka Pál juhász cifraszűrje. A „Kecskeméti Közlöny“-ben Vámos Kálmán írja, hogy az egyik koháry-szentlőrinci bérletén él a 80 éves Reffka-Farkas Pál juhász, aki fiatalabb éveiben még a régi Bugacon igen híres csikós és gulyás is volt. Sok minden betyáros kaland megesett az egykori nagy-hírű pusztázóval...

— Hát a cifraszűr, Pali bácsi? — kérdezik tőle.

— Accsak tréfa volt! — kezdi mesélni Pali bácsi. — Lóháton gyűttem hazafelé, oszt Csongrád fölött látom ám, hogy a zegyik főd sarkába sok szép cifraszűr van letéve. Mondok a zemböröknek, hogy nem annának-e egy ital vizet. Főnyujtják a kobakot, huzok belüle, oszt mondok, nem fének, hogy ellopják a szűr?

— Má hogy fénének — asszonygák — amióta itt vagunk mellette!

— No! — mondok — akkó Isten álgya! — Avva lenyulok a gamós bottal a zegyik szűrre, oszt mögsarkantyzom a lovam. Nagyjon jó sárgea kaneva volt. Móg se átam hazáig... De négy nap mulva el kellett ásnni a szűr... — Miért?

— Gyütt érte a gazdája, oszt mégse akartuk, hogy a szögény embör egy hitvány szűr miatt hajjon mög!

— De miért kellett volna meghalnia?

— Hát, mert ha mógtanája, biztos csöndért kaját s agyon költött volna csapni, hogy bajt ne csináljon!

Mi az április-járatás magyarázata? Minden országban más ez! Április elsején ösdiók óta igyekeznek egymást bolonddá tenni és megtréfálni az emberek. Lisszabonban vízzel öntik le a gyanutlan sétalót. A hollandus papírheringet akaszt embertársa nyakába. Az angolok április elsejét „All-Fools-Day“-nek, azaz minden bolondok napjának nevezik. Ilyenkor különösen óvatosak, de a jámbort szívesen elküldik aranymagért, szunyogzsírért, szárított hóért és hasonló bölcse találmányokért. A franciák „Poisson d'Avril“-nek, az olaszok „Pesce d'avrile“-nek nevezik azt, akit áprilisban bolonddá tettek. A németek 1630-ban irták le először az áprilisi tréfákat. Mindez azonban nem egy bolondos ember ötlete, hanem ősi népszokás. A tavasz kezdetével függ össze s a tavasz örömeit jelképezi az április-járatás. Az áprilisi tréfa már az ősi germán hitregében jelentkezik, s az Eddá-dalokban szerepel az első áprilisi tréfa. Ez a germán eredetű ősi népszokás azután éppen olyan lassan elterjedt az egész világon, amiként a germán néptörzsek is az évezredek folyamán lassan szétszóródtak.

Torda város tanácsában egyetlen magyar sincsen. Még a megszállás előtt Torda Erdélynek egyik legkedvesebb, sőt színmagyar városa volt. Boeckay fejedelem a hajdu katonáiból telepített ide annakidején vagy háromszázat, annyira megbecsülte ezt a nemes várost. Híres volt mindig a tordai pogácsa. Sok tréfát fűztek a tordai malachoz és a Szamos-folyónak ott helyben épült fedeles, régi tordai fahídjához... Ma pedig ott tartanak, hogy a még 1933-ban is 72 százalékos magyar lakosságú, többségű Torda város tanácsában és előljárásgában egyetlen magyar sincsen! A féktelen oláhok kidobták, lehetetlenné tették minden magyart!... Mégis kerülnek nálunk is olyan hitvány, hazug, vagy ostoba áruló bujtogatók és népbolondítók, akik el akarják hitetni, hogy odaát a megszálló oláhok, szerbek és csehek mennyire megbecsülik, mennyire tejbene-vajban fürösztik a rabságba tiport magyart!

Tévedésből meggyilkoltak egy tiszakarádi földmivest. Tiszakarád községben Husvét vasárnapján egy táncmulatságon verekedés kezdődött, amelynek során Kovács Béla tiszakarádi földmives halva maradt a helyszínen, öt másik tiszakarádi gazda pedig súlyosan megsebesült. A csendőrök nyomozást indítottak a tettesek után és minthogy egy véres kalapot találtak a helyszínen, két gyanúsítottat, Hegyes Ferenc és Sántai Ferenc nevű tiszakarádi gazdákat azonnal vallatni kezdték. Először mindketten tagadták a gyilkosságot, azután Hegyes beismerte, hogy egy karóval ő ütötte agyon Kovácsot. A vallomások során elmondották a gyilkosok, hogy nem tudták a sötétben, ki áll velük szemben, egy régi haragosukkal akartak végezni és tévedésből ütötték agyon Kovácsot, aki ellen senmi haragot nem tápláltak.

PÁSZTORTÚZ

A hortobágyiak divatozása.

Ez a kis történetem az ősi magyar pusztaság pásztorairól szól, de okulására szolgálhat minden jobbérzésű magyarnak. Egyik régi vágású gazdálkodó barátom beszélt el, aki néhány év előtt kocsin ott járt a „hidi vásáron“.

— Az ebéd a kisakácós mellett, az Erdélyi János számadó cserénye előtt volt! — beszélt az én B. Andris máiglan gyönyörű magyar ruhaviselőtű kedves barátom.

— Talán csak nem kozmásították el?! — kérdeztem én.

— Oh soha nem bicskahegyeltem annál jobbízű gulyásot! — felelte az én régi jó András gazda pajtásom. — Hanem azért a szájamize mégis hogy majdnem belekeseredett... Tudod, pajtás, ott láttam egy olyan mai modern csikósbojtárt, amelyiktől szinte hogy megjíjedtem...

— Hejnyeh!
— Bakancs volt a lábán s erre huzta fel a csizmaszárat, mint láb-szárvédőt... A hajdani ráncos bőség helyett meg a furulyagatya ugyanabból a bürgamásli-szárból ékeskedett kifelé... Kopott szibvásári mellényén felül ugynevezett zakkót viselt... Gummikabátját sem szőgyenlte és fejebubján a darutollas süveg helyén meg a pesti csibész micisapkával pompázott... És éppen cigarettázott is a kutyafülű... Hát mondtam is mindjárt a vén számadónak: „Gazduram, hogy tudja megütni a ménes mellett ezt a madárijesztőt, hiszen ettől megugrik a jószág?!“

— Kénytelenség ez uram! — hangzott rá a válasz. — Mert maholnap nem azért nem lesz jószág a Hortobágyon, mintha nem lenne ló meg marha, hanem mivelhogy nem lesz, aki azt megőrizze... Vége már a pásztoréletnek és a régi szép viseletnek!

— Látom, — felelte az én kedves Andris pajtásom. — Kigyulmeden a lobogós ing és a bü gatya ugyan még megvan... Hanem a csizmája már kenének is hátulvarrott és kerek-száru...

— Ez most a divat, uram! — Így a hortobágyi vén számadó... Ez a rettenetes mondat valóban mint egy szárnyú sirköfelirat fekszik azon a siron, amelybe eltemetve a magyar viselet, a szokás, az erkölcs van, hogy soha fel ne támadjon!...

MÓRICZ PÁL.

A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA

↑

minden ügyben utbaigazít

120 pengős vacsorát fogyasztott el egy öngyilkosjelölt. Budapesten, a Rákóczi-ut egyik kávéházába betért egy fiatalember és vacsorát rendelt. Válogatott ételeket választott ki, mindenből a legjobbat, a legrágábbat. Bort, pezsgőt hozatott, majd kaviárt rendelt, végül is 120 pengőt tett ki a számlájára. A főpincér megsokallotta a dolgot és emlegetni kezdte a számlát. A fiatalember erre a kávéház mellé-helyiségébe ment és zsebkészével mellbe-szurta magát. Wachsmann László a neve, huszonöt éves peptszenterzsébeti magán-tisztviselő. Most várják, hogy az állapota jobbra forduljon és akkor kihallgatják.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1912. évfolyamu levante vagyok, foglalkozásom mezőgazdasági cseléd, baleset következtében megrokkantam, sofföriskolát szeretnék végezni, hol van ilyen, hogyan lehet oda bejutni és mik a feltételek? (B. I., Cserhátaláp.) — **Felelet:** Jelentkezzen a m. kir. állami gépjárművezető tanfolyamon, címe: Budapest, VIII. kerület, József-körút 6. Május 22-én kezdődik a tanfolyam és 5 hétig tart. A tandíj, amennyiben luxuskocsit vezetése is kíván igazolványt szereznél, 137 pengő, ha csak teherkocsi részére kíván hajtási igazolványt, akkor 120 pengő. Egyedüli feltétele: a 18. életév betöltése. Figyelmeztetjük azonban, hogy ma százával vannak sofförök állás nélkül és ebben a szakmában elhelyezkedni rendkívül nehéz.

Kérdés: Hol lehet fajtiszta házinyul-egyedeket kapni tenyésztési célokra? (Gazdakör, Mezöcsüt.) — **Felelet:** Tessék a Magyar Házinyul-tenyésztők Országos Egyesületéhez fordulni, címe: Budapest, Toldy-u. 17.

Kérdés: 1. Megveszi-e az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ a tejszínemet, vagy az általam készített vajat? Megjegyzem, hogy két tehennem van. 2. Kapható-e a Szent István Társulat kiadásában megjelent „Mennyei hangok“ című imakönyv, egész bérkötésben és mi az ára? (Ifj. V. J., Felsőseged.) — **Felelet:** 1. Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ az Ön tejszínét is átveszi a megállapított áron, de nem budapesti telepén, hanem az Önhöz legközelebb eső telepén. Felsősegedhez a pécsi és igali telep van legközelebb. Az átvételi ár a vaj árától függ. Márciusban 2.70 pengő volt, melyből 50 fillért levonásba hoz az OMTK. Az ár, természetesen, az átvételi állomás helyére szól, vagyis a fuvarkölt-séget Önnek kell fizetnie. Vaját a szöv-eket nem vesz át, mert egységes ti-pusu vaját készítenek és így magánosok által készült vaját nem hoznak forga-lomba. 2. A kérdezett imakönyv teljesen kifogyott, nem kapható, ajánlhatjuk helyette az ugyancsak Szent István Társu-lat kiadásában megjelent: Dobal-féle „Mennyei orgonavirágok“ című imakönyvet, melynek ára félbérkötésben 6 pengő, celluloidkötésben (fehér színű) 12 pengő. Tessék a megfelelő könyv árát 20 fillér portóköltéssel együtt kiadóhivatalunk-nak megküldeni és elküldjük Önnek az imakönyvet.

Kérdés: 1. Lehetséges-e a mostani idő-kben még középiskolai végzettséggel vidéki IV. osztályu postahivatalt átvenni, min-den hivatalos előképzés nélkül? A ke-zelésben jártas vagyok. 2. Gazdasági segéd-tisztek alkalmazhatnak-e négy kö-zép, valamint mezőgazdasági szakiskolai jeles végzettségű egyént és mi annak a hivatali teendője? (Sz. L., Cserhátzent-iván.) — **Felelet:** 1. Ha a IV. osztályu postahivatal táviró és távbeszélővel kap-csolatos, akkor annak vezetésére csak ké-pesített postamester alkalmazható. Ha a IV. osztályu postahivatalt későbbben egye-sítik táviró és távbeszélővel, úgy a nem képesített postamester megtarthatja an-nak vezetését, de a képesítést utólag meg kell szereznie. A IV. osztályu táviró és távbeszélővel nem kapcsolatos postahiva-tal vezetésére, ha képesített postames-ter nem nyújt be pályázatot, postames-teri képesítéssel nem rendelkező egyének is kinevezhetők, ha az általános felté-teleknek megfelelnek. Ezek az általános feltételek a következők: 24. életév betöl-tése, magyar állampolgárság, a magyar nyelvnek szóban és írásban való ismerete, szellemi és testi épség, feddhetetlen előélet, a polgári iskola negyedik osztá-lyának, vagy az ezzel egyenértékű közép-iskolának elvégzése; amennyiben a nyelvi kisebbség a lakosság 20 százalékát me-haladja, úgy ennek a kisebbségi nyelvnek az ismerete. 2. A gazdaságok vezetésére, vagy az abban való működésre vonatko-zólag közöljük, hogy a képesítés minő-sége a birtok nagyságától függ. Törvény szabályozza, hogy bizonyos nagyságu bir-tokkal rendelkezők tartoznak okleveles gazdatisztek alkalmazni. Általában ura-dalmak és nagyobb gazdaságok csak aka-démiait, vagy közgazdasági egyetemet végzett okleveles gazdákat alkalmaznak segéd-tiszteknek, mivel annak a gazdálko-dás minden ágában és a gazdaság irány-lásában, a számadások vezetésében teljes jártassággal kell bírnia. Egyébként ma az a helyzet, hogy oly sok okleveles gazda van állás nélkül, hogy kényszerűsége-ből olyan állásokat is elvállalnak, amelyek nincsenek főiskolai képesítéshez kötve. Az Ön végzettsége mellett alkalmazást nyerhet kisebb gazdaságokban, mint is-pán és az ügyességétől és rátermettségé-től függ, hogy a birtok tulajdonosa eset-leg a birtok önálló vezetésével is meg-bizzza Önt.

Kérdés: Két év előtt be voltam sorozva, de betegség miatt nem maradtam bent szolgálatra. Most szeretnék letona lenni. Lehetséges-e ez és mennyi időre kell bevonulni? (S. I., Mezötur.) — **Felelet:** Amennyiben Ön katonai szolgálatra je-lentkezik és a vizsgáló bizottság egész-ségesnek találja, úgy bevonulhat. A be-vonulás időpontjára és egyéb tudniva-lóakra vonatkozólag tessék a kerületi né-p Gondozó hivatalhoz fordulni, ahol az összes szükséges tájékoztatást megadják Önnek.

Kérdés: Egy dűlőben eladtam 50 négy-szögöl földet. Tévedésből, illetve egy szám elnézéséből, 600 négy-szögöl területű ingatlan lett a vendő nevére telekköny-vezve, aki utóbb ezt megterhelte. Mit te-nyek, hogy az ingatlant tehermentesen vissza-szerezsem? (Bajna, Olvasókör.) — **Felelet:** A vendőt mindenestre vissza-perelheti az ingatlant, azonban a felzár-oloz hitelezők törlesztését csak akkor követel-heti per útján, ha az ő jószerezésük

rosszhiszemű, vagyis, ha tudták, hogy olyan ingatlanon szereznek jogokat, ami csak tévedésből lett a vevő nevére írva. A kérdést így elbírálni nagyon nehéz, mert az összes körülmények részletes ismerete kellene hozzá. Forduljon ügyvédhez, aki, ha lehet valamit tenni, segít a dologban.

Kérdés: 1915-ben az árvaszéknél depozitált 900 forintnak mi most az értéke? (Ifj. Moyses József, Sikló.) — **Felelet:** Az árvaszéknél elhelyezett pénzek nem valorizáltak, így a 900 forint értéke ma egyenlő 1800 papírkoronával, vagyis 14 fillérral.

Kérdés: Kaphatok-e az állami gödöllői méhészetből kedvezményes áron méhrajt? (B. I., Szilvásvárad.) — **Felelet:** Tessék kérvényt írni a magy. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz (cím: Budapest, V. Kossuth Lajos-tér 11.), melyben kedvezményes méhrajt kiutalását kéri. Hivatkozzék a mai válságos helyzetre, amely minden földművesnek kötelességévé teszi, hogy újabb jövedelmi forrásokról gondoskodjék. Ez esetben 7 pengős kedvezményes áron fog egy méhrajt kapni.

Kérdés: 1. Tüzifa és szén eladásához milyen engedély szükséges és hova kell kérvényt benyújtani, megírhatom-e azt magam, vagy pedig a jegyzővel kell megírtni? A kérvényre mennyi bélyeget kell ragasztani? 2. Pár vagon dinnyét akarok a nyáron piacra szállítani, kell-e ehhez hatósági engedély? 3. Van-e olyan könyv, amelyik a kereskedelmi törvényt tartalmazza? 4. 1931-ben kölcsönadtam 100 pengőt egy negyedévre, az adós nem akarja visszafizetni, hol perelhetném be és kell-e ügyvéd a perléshez? (Sz. I., Kandó.) **Felelet:** 1. Tüzifa és szén eladásához iparigazolási szükséges, ezt az elsőfoku iparhatóságtól (községekben a főszolgabírótól) kell kérni; a kérvényre, ha a község lélekszáma 5000-nél kevesebb, 1 pengős bélyeget, ha több, 2 pengős bélyeget kell ragasztani. A kérvényt saját maga is megírhatja. 2. Dinnye eladásához, amennyiben a saját maga által termelt dinnyét adja el, semmiféle engedély nem szükséges. 3. A kereskedelmi törvény, amelyet 1875-ben hoztak, meglelt könyvekben, azonban az olyan bonyolult, hogy az Ön részére nem ajánlunk. Tessék megírni mindazokat a kérdéseket, melyek Önt érdeklik és szerkesztőségünk megadja a pontos és kimerítő választ. 4. Szólitse fel az adósságot ajánlott levélben a 100 pengő és a kamatok megfizetésére és ha erre nem válaszol, vagy nem fizet, úgy tessék beperelni a járásbírósnál. Ügyvédi képviselőt nem kötelező; a járásbírósnál panasznapok vannak, amikor egy tisztviselő felveszi a panaszt és elkészíti a beadványt. Amennyiben ügyvédet akar megbízni, úgy az az Önnek járó tőkét nem számolhatja el költségekben, mert ha megnyeri a pert, a költségeket az ellenfél tartozik fizetni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Idősb. M. M. Döbörhegy. Kérését késéssel teljesítjük. Az Ön által felvetett gondolatot a képviselőházban már többször elterjesztették; talán sor kerül rá. — **K. P., Szabaton.** Kérését teljesítettük; mai számunkban megtalálja. — **K. J., Kistelek.** Kérését teljesítettük; ez nem közölhető, mást kérünk.

T R É F Á K

Ez is valami.

— Olvasta, Schwarcz ur? New-yorkban bizonyos összeg lefizetése el- lenében rendőrök vigyáznak az em- berre, a banditák ellen.

— Ez is valami? Énrám Pesten a fogházörök három hónapig teljesen ingyen vigyáztak.

Jogos öröm.

Egy ur jókedvűen füttyörészve megy az utcán. Szembe jön vele a barátja, aki megkérdi:

— Na mi az, miért van olyan jó kedved?

— Mert fogorvosnál voltam.

— És azért örülsz úgy?

— Igen. Nem volt otthon.

Szerelem 1933-ban.

Az ifju férj imádja a feleségét és egy alkalmat sem mulaszt el, hogy ne bókoljon neki. A minap is így szólt hozzá:

— Bertám, hidd el, én szívesen neked adnám az egész világot.

— Igen, — mondja erre az asszony — ha megkapnád részletre.

Remek bizonyítvány.

A nagysága felmond a cselédjének és azt mondja neki:

— Már előre megmondom, hogy a könyvébe nem írok be semmi jót.

— Arra nincs is szükség, kérem, — feleli a cseléd — már az is remek bizonyítvány nekem, ha csak azt teszik beírni, hogy hat hónapig voltam a nagyságánál.

Okos parancs.

Még a háboruban történt, hogy egy tüzérfőhadnagy a fronton odament a parancsnokához, haptákba vágta magát és így szólt:

— Ezredes urnak alássan jelentem, teljesen elfogyott a munició. Mit csináljak?

A parancsnok gondolkozott egy percig, aztán érces hangon kiadta a parancsot:

— Azonnal be kell szüntetni a tüzelést.

Óh az a házasság!

A fiatal Kohn elmegy Grünhöz és azt mondja neki:

— Tisztelt Grün ur, van szerencsém tisztelettel megkérni a leánya kezét.

— De kérem, — mondja Grün — nekem három lányom is van. Rózsika kapja a Rákóczi-uti házamat, Rezsinka a Lipót-köruti házamat és Fánika a József-köruti házamat.

— Hát kérem, — feleli rövid gondolkodás után Kohn — előbb majd megnézem a házakat.

Jó tanács.

— Van egy nagyon érzékeny adósom, aki eddig csupán feledékenységből nem fizetett. Felszólítani nem merem, mert félek, hogy megsértődik. Adjon egy tanácsot, mit csináljak vele?

— Küldje el hozzá a feleségét.

— A feleségemet? Mért?

— Mert ha őt meglátja, rögtön eszébe fog neki jutni minden adóssága.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

H Z oroszlán
(é = i)

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

2. Szórejtvény.

fűszer a ló teszi forgat
(b = s)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

3. Szórejtvény.

édes ital fűszer

(Beküldte Németh Emmy Rácatmásról.)

4. Pontrejtvény.

J . s . o . s . é . e . s . a . y . f .
(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

5. Szórejtvény.

S P R állóvíz
A

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 21-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 15-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Azonos.** 2. Szórejtvény: **Kitekintek.** 3. Szórejtvény: **Fius leány.** 4. Szórejtvény: **Hiába minden.** 5. Pontrejtvény: **Eljött már a tavasz.**

Megfejtették: Idei Irma, Szemenyei János, Günther Ferenc, Szekeres Margit, Szücs László, Vargha Olga, Nagy Péter, Kovács János, Kerekes Mihály, Véhn Erzsébet, Faragó Géza, Mézes József, Pál Margit, Biró Irén, László József.

Jutalomkönyvet nyertek: Mézes József (Budapest), Szücs László (Szekesfehervár.)

A 16-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (21)

— Szidorvszky gróf, ki a titkos térképgyűjtemény bizalmi embere, szerelme miatt nem veszi észre, hogy az áruló Gilió keze is benne van a játékban. Szidorvszky szolgálatában egy hűtlen altiszt van, ki a szomszéd szobából titkokat les el...

— Most itt van megint ennek a veszedelmes és alattomos Gilió doktornak egy újabb, látszólag nagyértékű ajándéka, melyet az országnak barátságából ajánlott fel. Itt talányt talány követ. Mi fog még következni?...

MÁSODIK RÉSZ.

I.

Cardon kalandja.

A következő nap reggelén a detektív szobájában ült és egy nyáláb ujság között kutatott. Szorgalmasan tanulmányozta a reggeli lapokat, legkiváltképpen az „Eposc” híreit. Amikor készen volt, rosszkedvűen csóválta a fejét, mint akit erős csalódás ért.

— Ma sem történt semmi — mormogta kedvetlenül.

Rágyujtott egy szivarra és félre rakta az ujságokat. Azután kihuzta íróasztalának fiókját és egy nagyalakú művészi kivitelű fényképet vett ki belőle. Fiatal, feltűnően szép nőt ábrázolt a kép. A detektív hosszan nézte a szelid és ábrándos arcvonásokat, apróra tanulmányozta a kép minden kicsi részletét, mintha valami titkot akarna megfektetni a szép nő rejtelmes szeméből.

— Nem, nem — szól félhangosan maga elé — ebben az arcban nincsen semmi alávaló, semmi rossz, alattomos, vagy ravasz vonás. Mégis rásütötte a fegyvert férjére! Ki tudja, mire képes még egy elkeseredett asszony, akit megcsal az ura? Ki tudja, mire képes még egy idegen nő? Bizonyos, hogy gyűlöli hazánkat, népünket, ezt az egész országot. Talán Gilió doktor valami rejtelmes hatással rávette, hogy ellopja a titkos térképet Szidorvszky gróftól és ez, anélkül, hogy tudta volna mit tesz, átcsempesztte a tábla csokoládé papírburkolata között az idegen államba.

— Bizonyos, hogy így történt valahogy — folytatta magában a

gondolatláncot a detektív. — A titokzatos asszony életében semmi sem borulhat fel már jobban, mint eddig... Én azonban megteszem a kötelességemet. Ha bűnös, úgy lakolnia kell, még ha ezerszer főhercegnő is.

Tenyérébe hajtotta fejét és pontról-pontra végiggondolta annak a különös kalandnak minden részletét, amelyet az éjjel élt át.

... Tegnap jelentkezett kihallgatáson a trónörökösnel, de az először nem fogadta, bár a detektív beküldte névjegyét zárt borítékban. A lakáj gunyos és merev arccal csakhamar visszatért és fejét tagadóan rázva, mondotta:

— A fenséges ur annyira el van foglalva, hogy semmiesetre sem fogadhatja nagyságodat.

A detektív dühbegurult és egy lepecsételt levelet huzott elő zsebéből. Átadta a szolgának, hogy kísérelje meg ezzel bekopogtatni a trónörökös ajtaján.

— Ófensége érdekében kérem, adja át azonnal ezt a levelet neki, azzal, hogy a „Milliomosok Club”-jának főpincére szeretne pár szót váltani a fenséges urral.

— Még jó, hogy titokban készültem arra, hogy fel kell frissítenem Ófensége emlékezetét — gondolta magában a detektív, amikor a lakáj eltűnt a nehéz függönyökkel borított ajtó mögött. — A borítékban ott van az az illatos kis csipkekendő, ami Kruppe Rózsáé volt. Ez minden bizonytalanságot elűz. Ez minden bizonytalanságot elűz. Ez minden bizonytalanságot elűz.

Néhány perc múlva a lakáj visszatért a díszes váróterembe és merev arca most már leplezetlen tiszteletet fejezett ki. Mély meghajlással kérte a detektívet, hogy kövesse őt és a következő percben Cardon már ott állt a trónörökös előtt, ki, kezében az illatos kis csipkekendővel, barátságosan jött eléje.

— Ah, ön az barátom? Nem tudtam az első pillanatban. Bocsásson meg, elfelejtettem a nevét; hiszen rettentő kellemetlen helyzetben ismerkedtünk meg és az ember nem szívesen emlékezik az ilyen élményekre. De hol beszélhetnénk zavartalanul? Ha tudná, milyen borzasztó az élet ebben a díszes palotában! Soha sincsen nyugtom! Mindenütt figyelnek.

Kérem kövessen, majd keresünk valami csendes zugot.

— Készséggel, Fenség...

— Ha valaki be találna lépni, akkor ön...

— Hugó Reinhardt professzor. Ilyen név alatt mutattak be az udvarnál is.

— Miféle professzor ön tulajdonképpen?

— A művészettörténet professzora, Fenség.

— Nagyszerű, pompás! Akkor egyszerűen megmutatom önnek családi képtárunkat, őseim arcképcsarnokát...

Áthaladtak néhány termen, miközben megálltak egy-egy régebbi festmény előtt.

— Sok százéves ez a kép, nagyon érdekes, professzor ur. Ugye, úgy találja ön is. Tudja, hogy engem állandóan őriznek? — tette hozzá most félhangon a trónörökös. — Kémek vesznek körül! Most különösen az az érzésem, hogy sokkal jobban érdeklődnek a személyem iránt, mint azelőtt. Lehet, hogy ön is kém!

— Nem, nem, erről bizonyos lehet Fenséged — tiltakozott Cardon, akit kellemetlenül érintett a trónörökösnek ideges és rangjához nem méltó megjegyzése.

— Bocsásson meg, ha kissé óvatosan kezelem, de valóban nem tudom már, kinek higgyek és kinek nem... Itt, azt hiszem, nyugodtan maradhatunk.

Alacsony, bolthajtásos terembe értek, melynek ódon, tömör falai egyszerűen fehérre voltak festve, de boltozata csodálatosan régi stílusú volt. Valószínűleg a palota legrégebbi, még a középkorban épült részéhez tartozott ez a terem. A falakon sűrű sorban sorakoztak régi királyok, főhercegek és főhercegasszonyok avított képei. Ez volt a tanácsterem.

— Nézze csak Reinhardt professzor ur — szól most hangosan a trónörökös. — Ez itt az ősapám arcképe. Látott már valaha ennél gonoszabb kifejezésű, félelmetesebb arcot? Az iszákos, vén csirkefogó! Egészen bizonyos, hogy utonálló volt. Így azonban lándzsával, karddal, a nehéz páncélok között, úgy hat, mint valami hős.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 25-én.)

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszta 76 kg-os 14.10—14.25, 77-es 14.35—14.55, 78-as 14.55—14.70, 79-es 14.75—14.90, 80-as 14.90—15.05; felsőtiszta és járszáj 76 kg-os 13.60—13.75, 77-es 13.75—13.90, 78-as 13.90—14.05, 79-es 14.05—14.20, 80-as 14.20—14.35; fejérmegvel, dunántuli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.25—13.40, 77-es 13.40—13.55, 78-as 13.55—13.70, 79-es 13.75—13.90, 80-as 13.85—14.05. — Pestvidéki rozs 6.50—6.60, egyéb 6.50—6.60, *takarmányárpa*, elsőrendű 8.60—8.80, másodrendű 8.40—8.50; felvidéki sörárpa 10.75—12.50, egyéb 9.75—11.00; zab, elsőrendű 8.50—8.70, másodrendű 8.35—8.45; tiszántúli *tengeri* 6.80—6.90, egyéb 6.80—6.90; *korpa* 5.85—5.95; 8-as liszt 8.60—8.80 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza májusra 13.25—13.27, júniusra 13.54—13.56, októberre 12.17—12.18. — *Rozs* májusra 6.55—6.57, júniusra 6.85—6.90. — *Tengeri* májusra 6.94—6.95, júliusra 7.47—7.49, augusztusra 7.70—7.71 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A még mindig hűvös időjárás dacára a forgalom ismét megindult és helyi viszonylatban aránylag kielégítőnek mondható. Az érdeklődés előtérben kerti pázsit, legelők és kaszálók létesítésére való *fűmagvak* és *fűmagkeverékek* állnak. Ugyancsak jó keresletre van *szudánfűnek*, *muharmagnak*, *kölesfűtűnek*, sőt némileg *répamagnak*, *lucernának* és *lőhere-magnak* is. — A budapesti áru- és értéktörzse hivatalos jegyzései *nyersárut*ért, 100 kilónként, *budapesti paritásában*: Repce 28.00—29.00; köles, vörös 7.50—7.75; lucerna 65—75; lőhere 65—72; tavaszi búkköny 10—11; muharmag 8—9; lenmag I. 29—30, II. 27—28; tökmag I. 22—22.50; II. 19.50—20.00; kék mák 133—135; borsó Vikt. 10—11, expressz 17—21; szárított répaszelet 7.50—7.75; lencse, kisszemű 18—24, nagy 24—30; bab szokvány 9.00—9.50, barna 11—12, gömbölyű fűrj 15—16, hosszú 14—14 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 7.60, borsóhéj 6.50, borsókora 6.50, buzakonkoly 6.50, konkolydara 7.40, lenmagpogácsa 13.50, napraforgópogácsa 9.50, repcepogácsa 8.50, rozskonkoly 6, rozskorpa 6.10, rozsoes 6, rozstakarmányliszt 8.90, szójababpogácsaliszt, nagyban 21, kicsinyben 23, tökmagpogácsa 15.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.30—5.30, harmadrendű, csomagolásra 3—3.80, sarjuszéna 5.80, muharszéna 3.80—4.20, lucernaszéna 4.50—6.20, alomszalma, másodrendű 3 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és iármosótrók. Elsőrendű belföldi iármosókör (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi iármosókör (fehér) 40—42, 1½ éves üszök 32—36, 1½ tinók 32—36, fiatal, friss felűs tehén 55—65 fillér átlagárban kilogrammonként.

Szurómarhavasár. Élő borjú, belföldi szapós, elsőrendű 63—72, kivételesen 75, másodrendű 56—62, harmadrendű 48—55 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Ökör legjobb 39—42, közép 36, bika legjobb 38—42, közép 35—36, tehén legjobb 38, közép 34—35 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 84—88, közép 96—98, kivételesen 100, nehéz 96—97 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 50—60, ígás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 220—420, ígás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 130—290, alárendelt minőségű lovak 55—195, vágólovak 18—200 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kislejtes ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli szuliban 45—50, fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 45—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsalva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. Községi gyűjtött fésűsgyapjuért minőségenként 0.75—0.95 pengőt, uradalmi fésűsgyapjuért ugyancsak minőségenként 0.95—1.05 pengőt, továbbá elsőrendű nagy uradalmi tételekért 1.10—1.15 pengőt lehetett elérni. Szövetgyapjuban körülbelül ugyanolyan árakat fizettek, azzal a különbséggel, hogy az árak legfelsőbb határa nem haladta meg az 1.10 pengőt.

Nyersbőr. Marhabőr 50 kilogrammig, magyar 0.40—0.42, tarka 0.50—0.52, borjubőr, rövid lábbal 1—1.05 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 52, lefölözött tej literje 8—12, tejszín 160—240, tejjel 100—160, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 240—280, szedett vaj 200—240, tehénturó 50—80, juhturó 160—240, juhsajt 160—260, trappista sajt 160—240, emmentáli 240—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 1.40—2.50, tyúk 1.90—3.50, kappan 3 pengő darabonként. *Leült baromfi*: hizott lud és ruca 1.40—2, csirke 1.60—2.80, újdonság 3.50—5, tyúk 1.30—1.80, hizott pulyka 1.80, libamáj 3—8 pengő kilogrammonként. *Tojás* darabja 4—6 fillér.

Zöldség. Sárgarépa 10—26, petrezselyem 12—24, zeller 8—24, kalarábé 8—16, újdonság, darabja 24—60, vöröshagyma 5—10, fokhagyma 20—60, cékla 8—16, feskáposzta 28—60, kelkáposzta 24—50, vöröskáposzta 30—70, fejjesálda, darabja 6—24, tormá 30—160, burgonya, ősz rózsá 6—14, Ella 6—10, kifli 16—24, champignon gomba 220—360, fekete retek 10—20, hónapos retek csomója 12—40, uborka, újdonság 260—350, spárza, újdonság 80—300, sóska 26—60, paraj 16—36 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. Szeszárak változatlanok. *Guimléspálinka*. Az üzletmenet szűk korlátok között mozgott. *Türkölly* 2.60 pengőig, *seprőpálinka* 2.70 pengőig, *szilvórium*, idei nyári 3.70, ónyári 4 pengőig, ökök 5 pengőig volt ajánlva 10.000 literfokonként, III. táblázat + forgalmi adó.

Fajiac. Fenyőfában mérsékelt kereslet észlelhető nyomott árak mellett. *Tűzfűfában* az üzleti tevékenység szűk mederben folyik. Azonnali szállításra búkkhasáb 265—275, eserhasáb 220—230, ákchéhasáb 210—220, gyertyánhasáb 230—240 pengő budapesti paritásában. *Faszén* ára 6.50—7.30 pengő vagononként magyar határállomásról. *Lombfatermek*ek közül csak búkk- és ákchéfában van mérsékelt kereslet.

Bor. *Núreuházán* elkelt 100 hl, 11 fokok bor 21 fillérért, 50 hl, 13 fokok bor 25 fillérért, *Guonamóson* 80 hl, 10.5 fokok sötét otelló 22 fillérért, 40 hl, 12 fokok

rizling 12 fillérért és 35 hl, 13 fokok kádarka 23 fillérért. *Hahóton* 14 filléres árak vannak érvényben. *Szekszárdon* a szeszszőzdek 1.1 filléres alapon az árut felveszik. A nagykereskedelem 1.2—1.3 fillért fizet. *Balatonfüreden* kis tételben 13 fokok bor 30 fillérért kelt el.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 25-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetnie, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab*: Angolfont 2015—2055; dollár 560—568; kanadai dollár 456—466; hollandi forint 230.10—233.30; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül*: Cseh korona 16.93—17.05; szerb dinár 7.20—7.70; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.45—64.95; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 80.10—80.80 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, április hó 30-án. Nincsen vásár.

Hétfő, május hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Artó, Bácsalmás, Balassagyarmat, Bata, Bonyhád, Csorna, Dunavecse, Emőd, Érd, Gyékényes, Kápolna, Kiskőrös, Kőlcse, Kőtelek, Magyaróvár, Majs, Nova, Pécel, Pécs, Sárosd, Sopron, Szikszó, Tápióbruska, Tolna, Tököl, Tiszánána, Vámospéter, Veszprém. — *Állatvásár:* Eger, Sümeg. — *Ló, marha és kirakodóvásár:* Balatonkiliti, Marcali, Mernye, Mór, Nagyatád, Szilasbáthás, Zirc. — *Marha, sertés- és kirakodóvásár:* Szikszó. — *Kirakodóvásár:* Szentendre.

Kedd, május hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Dunavecse, Homokszentgyörgy, Kisternye, Kölesd, Sellye, Tiszaórs (egész vásár bizonytalan), Vásárosnamény. — *Állatvásár:* Sátoraljaújhely. — *Ló, marha és kirakodóvásár:* Bicske, Nagykanizsa, Zirc. — *Marha és kirakodóvásár:* Nagyeszákány.

Szerda, május hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Bő, Hajdúnánás, Jákóhalma, Kisternye, Mezőtur, Nyárad, Nyírlugos, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vésztő. — *Állatvásár:* Jánosház, Miskolc. — *Ló, marha, és kirakodóvásár:* Bicske, Kaposvár, Nagylenke, Vasvár.

Csütörtök, május hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Enes, Hosszúhetény, Kecske-mét, Mezőtur, Onód, Pellérd. — *Állatvásár:* Celldömölk, Tiszafüred. — *Ló, marha és kirakodóvásár:* Hetes, Karád, Zalabaksa. — *Marha- és sertésvásár:* Kiskomárom.

Péntek, május hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Bui, Kémes, Ráckozár, Sükösd, Tápiógyörgye. — *Állatvásár:* Gyöngyös. — *Marha és kirakodóvásár:* Hosszúszemesztet. — *Sertésvásár:* Aszód.

Szombat, május hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Háromfa. — *Állatvásár:* Kisújszállás.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 ÁPRILIS 30—MÁJUS 6.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **IV. 30**

9: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **Majd:** Száder zenekar hangversenye; szórakoztató zene. **Szünetben:** Rádiókrónika. 2: Gramofonlemez; operaáriák. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Székács Elemér gazdasági főtanácsos: Időszerű gazdasági tanácsadó. 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. 1. Imre Sándor dr.: Miért van anyai szerencsétlenség. 2. Időszerű apróságok. 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Kárpáthy Sándor dr. gondolkodik, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek. 5: A Budapesti Római Katolikus Egyházközségek egyházi hangversenye a belvárosi plébánia templomból. 6.15: „Egy elfelejtett ősi hangszer.“ Trócsányi Zoltán dr. előadása. 6.45: Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; szórakoztató zene. Szünetben kb. 7.30: Sporteredmények. 8.15: Daljáték-előadás a Studióból. „Akácfavirág.“ Daljáték 3 felvonásban. Mikszáth Kálmán novellája után írta Meskó Barna és Hubay Kálmán. Zenéjét szerezte Fráter Loránd. **Utána kb. 10.15:** Időjelzés, hírek, sporteredmények. **Majd:** Cigányzene.

Hétfő **V. 1**

7: „Május hajnala.“ Hangjáték. Irta Faragó Jenő. 9.45: Hírek. 10: 1. „A magyar vitorlázás 50 éve.“ 2. „Hív a Balaton.“ **Közben:** Gramofonlemez; magyar nóták. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A Mária Terézia I. honvédgyalogezred zenekara; szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. 1.25: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáktévéje: „A Nemzeti Múzeum első évszázada.“ 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Bertha István szalonzenekara

hangversenye; közreműködik Weygand Tibor (ének). 6.15: Kelemen Kornél, az Országos Testnevelési Tanács elnökének bevezető szavai a rádió-tornához. **Utána** Demény Károly alelnök ismerteti a rádió-torna jelentőségét. 6.45: Gramofonlemez; operettrészletek, tánczene, magyar nóták. 7.15: „Emlékeim az Adriáról.“ Kenedy Géza dr. előadása. 7.45: Magyar zeneszerzők műveinek első előadása. Vezényel Dohnányi Ernő dr.; komoly zeneművek. 9.15: Időjelzés, hírek, löversenyeredmények. **Majd:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **Közben 10.10:** Időjárásjelentés. 10.45: Angol előadás. 11: Szalonzenekari hangverseny, Sebő Miklós énekszámával.

Kedd **2**

6.45: Torna. 9.45: Hírek. 10: 1. „Régi nagyszonyok leveleiből“. (Felolvasás.) 2. „Röntgen“. (Előadás.) **Közben:** Gramofonlemez; dalok. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Állástalan Zenészek Zenekara; szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. 1.30: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **Utána:** Petry Kató énekel, Kovács Antal hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; magyar és külföldi szerzők dalszerzeményei és komoly zeneművek. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: „A dinamó magyar feltalálója. Hollenda Barnabás előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Magyar Női zongora-ötös; komoly zeneművek. 6.10: Francia nyelvoktatás. 6.35: Ifj. Sovánka Nándor cigányzenekara. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Otello“. Dalmü 4 felvonásban. Szövegét írta Boito Arrigo. Zenéjét szerezte Verdi. **A II. felv. után:** Időjelzés, hírek. **A III. felv. után:** Időjárásjelentés. **Az előadás után:** Gramofonlemez; tánczene.

Szerda **3**

6.45: Torna. 9.45: Hírek. 10: Gyula-diák: „Dal, amelyet nem daloltak végig“. (Elbeszélés). **Utána:** Gramofonlemez; szórakoztató zene. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Gramofonlemez; operettrészletek, táncdalok, magyar nóták. **Közben 12.30:** Hírek. 1.30: Időjel-

zés, időjárás- és vízállásjelentés. **Utána:** Eugen Stepat orosz balalajka zenekara. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkfőelőadása. **1 A** pénz forradalmi. **2.** Kirándulás akadályokkal. **4:** „A célőlvő tréningje”. Lemberkovich Antal előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Gyuri bácsi rendet csinál”. Nyáry Andor novellája. **5.30:** Vasutas Ének- és Zenetársaság hangversenye; magyar és külföldi szerzők művel. **6.30:** Olasz nyelvoktatás. **7:** Budapesti Hangverseny Zenekar; operarészletek. **7.45:** „A magyar gyermekmentésről”. Albrecht királyi herceg előadása **8:** Színműelőadás a Studióból. „Ezüstlakodalom”. Színmű 4 felvonásban. Irta Paul Gerald. Utána kb. **10.10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Pátria szalonzeneke és Bodrics Béla cigányzenekara. **11.30:** Fletagramofonlemez (ének).

C s ü t ö r t ö k 4

6.45: Torna. **9.45:** Hírek. **10:** 1. „Kisfaludy Károly, mint humorista”. (Részletek a „Tollagi”-ből). 2. „Tíz perc a kalitka körül”. (Kanári-ápolás). **Közben:** Gramofonlemez; külföldi szerzők művei. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házi-kvintett; komoly zeneművek. **Közben** **12.30:** Hírek. **1.30:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Utána:** Ifj. Suki Tóni cigányzenekara. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A repülés ABC-je”. Hangay Sándor előadása. **Utána:** Helyszíni közvetítés a mátyásföldi repülőtérrel. Konferál Turchányi István. **Majd:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Westsik Vilmos: „Gazdálkodás az alföldi futóhomokon. **5.30:** Gramofonlemez; operarészletek. **6:** „A váltó szerepe a magánéletben és a gazdasági forgalomban”. Kunec Ödön dr. előadása. **6.30:** Szilágyi Imre dr. magyar nótákat ad elő Járóka Sándor cigányzenekarának kíséretével. **7.20:** „Gondolkozna-e az állatok”. Nadler Herbert előadása. **7.50:** Károlyi Gyula zongorázik; komoly zeneművek. **8.20:** Európai hangverseny. A helsinki rádióállomás műsorának közvetítése; komoly zeneművek. **Szünetben:** Újévetversenyeredmények. A hangverseny után kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Cigányzene.

P é n t e k 5

6.45: Torna. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszertű anyag. 2. „Nappény és egészség.” (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez; magyar zeneszerzők művei. **11.10:** Víz-

jelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szervánszky szalonzeneke; szórakoztató zene. **Közben** **12.30:** Hírek. **1.25:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkfőelőadása. „Plautus játékokat rendez.” **4:** „A romantikus Tabán.” Horváth Elemér előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Farnadi Edit zongorázik; komoly zeneművek. **5.30:** Gyorsírástanfolyam. **6:** Gutenberg György szalonzeneke, Dáni Dezső énekszámaival. **6.55:** A rádió külügyi negyedőrája. **7.10:** „A Budapesti Nemzetközi Vásár a nemzetközi kapcsolatok szolgálatában.” Magyar Pál dr. országgyűlési képviselő előadása. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Rigoletto.” Dalmű 4 felvonásban. Szövegét írta Piave. Zenéjét szerezte Verdi. **A II. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. Majd kb. **10.30:** Félóra az Angol-park „101 cigány nótáestjé”-ből. **11:** Farkas Jenő cigányzenekara.

S z o m b a t 6

6.45: Torna. **9.45:** Hírek. **10:** A Nemzetközi Vásár megnyitásának közvetítése. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **11.15—11.55:** Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. **Közben** **12.30:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.15—2.30:** Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30—4.40:** Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Missziós üzenetek. **5.30:** Sárossy Mihály énekel. **6:** Rádióamatőrposta. **6.30:** „Afrika hangja.” Előadás gramofon-illusztrációval. Felolvassa Kertessy László. **7:** „PéNZ beszél, kutyá ugat.” MórícZ Zsigmond elbeszélése. **7.25:** Liszt Ferenc: Szent Erzsébet legendájának közvetítése. **10.15:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löversenyeredmények. **Majd:** Gramofonlemez; szórakoztató zene.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, április hó 30-án, délután
3—3.45: Gramofonlemez; tánczene.

CSÜTÖRTÖK, május hó 4-én, délután
5—5.30: Gramofonlemez; tánczene.

SZOMBAT, május hó 6-án, délután 6:
Gramofonlemez; táncdalok. **Utána:** A hét eseményei.